

ΠΡΩΤΟ I R S T S H O T ΠΑΠΑΝΟ

ΕΠΙΣΤΗΜΗ ΤΟΥ ΣΟΪ ΨΕΥΔΙΣΤΗΛ ΝΗΠΗΠΗΠΗΤΗΡΗΨΟΥ ΣΕΖΖΗΠΛΗΠΗΠΗΛ
ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 28 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1997 ΑΡ. ΦΥΛΛΟΥ 31

Νομίζω πως τα έχουν πει όλα γι' αυτήν. Για την τέχνη της, για τους ρόλους που ερμήνευσε, για τη διεθνή της καριέρα, για την ανεξάντλητη ακτινοβολία της. Για το γεγονός ότι, ως προσωπικότητα και ως φυσιογνωμία, αποτελεί το αρχέτυπο-πρότυπο της Ελληνίδας: Καρυάτιδα. Αντιγόνη. Ηλέκτρα. Κλυταιμνήστρα. Ελένη. Μήδεια. Θεοδώρα. Μπουμπουλίνα. Αλλά και Νύμφη. Ιέρεια. Κορυφαία χορού αρχαίας τραγωδίας. Μοιρολογίστρα. Αρχαία Θεά. Παναγία. La bella Greca. Για την χαρακτηριστική μορφή της γυναίκας της Μεσογείου. Για τη φωτογένειά της. Για το κλασσικό, αρχαιοελληνικό της προφίλ. Για τη δωρική της κατατομή. Για το αετίσιο της βλέμμα. Για την αγέρωχη έκφρασή της... Τί άλλο να πω; Η εικόνα του προσώπου της, στον κινηματογράφο, στο θέατρο, στην τηλεόραση, στην κάθε φωτογραφία της, στην πραγματικότητα, όπως πάντα και τώρα, τα λέει όλα.

Ζωτήρης Ζήκος

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ

Παρέα με άνδρες (In the company of men)

του Νιλ Λαμπιούτ (Η.Π.Α., 1996)

Μια νοσηρή ιστορία εκδίκησης στο όνομα του ανδρικού αυτοσεβασμού. Μια κιομπρική μελέτη της διαστροφής που φωλιάζει στην ανδρική ψύχωση. Ένα σμοραλιστικό σενάριο με τέτοιους καυστικούς διαλόγους που κάνουν τον Μάμετ να μοιάζει με συγγραφέα παλ μυθιστορημάτων. Και μια ταινία που εξόργισε τις απανταχού της γης σκληροπυρηνικές φεμινίστριες θεωρώντας την, την αποθέωση του μισογυνισμού. Ο Νιλ Λαμπιούτ με την πρώτη του ταινία κατέφερε αν μη τι άλλο να τον προσέξουν. Στο φετινό φεστιβάλ του Σάντανς, η επιτροπή των σκηνοθετών του έδωσε το βραβείο της. Οι αμερικανοί διανομείς μιλώντας για την προσωπική αγοράς της ταινίας του, του έδωσαν απαντήσεις του τύπου: "Η γυναίκα μου δε θα με συγκλωρούσε ποτέ αν διάλεγα αυτή την ταινία"... Όσο για το στόρυ της ταινίας. Δύο υψηλόβαθμα στελέχη επιχειρήσεων, με τσακισμένες από τις γυναίκες καρδιές, σχεδιάζουν να πάρουν το αίμα τους πίσω. Στη διάρκεια ενός επαγγελματικού τα-

ξιδιού έξι εβδομάδων σε μια ανώνυμη πόλη, ο Τσαντ και ο Χάουαρντ ψάχνουν να βρουν μια γυναίκα να "ερωτευτούν", την ίδια γυναίκα, να της κάνουν ψυχολογικό πόλεμο και όταν αυτή θα βρίσκεται στο στάδιο που θα ψάχνει στο πάτωμα τα χάπια της για να αυτοκτονήσει, αυτοί θα πίνουν μπύρες σε κάποιο μπαρ γιορτάζοντας την εκδίκηση τους. Στο τέλος θα είναι εκείνοι που θα πάρουν ένα γερό μάθημα και μάλιστα από μια...κουφή δακτυλογράφο.

Στην πραγματικότητα, ο Νιλ Λαμπιούτ ήθελε να στήσει μια ιστορία πάνω στο μοτίβο της προμελετημένης αγωγής. Μια κωμωδία όπου ευκατάστατοι και μπλαζέ τύποι κάνουν ακατανόμαστα πράγματα επειδή έτσι νιώθουν. Στην πορεία η ταινία εμπλουτίστηκε με θέματα όπως ο σεξισμός, το υπαρξιακό άγχος των ανδρών και την αντιστητική επιχειρησιακή κουλτούρα των '90ς. Λάτρης του μινιμαλισμού κινηματογράφου το 75 τοις εκατό του φιλμ στο εσωτερικό του Lincoln Tower. Η αρτ ντε-κό αισθητική του κτιρίου έδωσε εκείνη την αίσθηση του άχρονου που στυλιστικά ήθελε να έχει η ταινία του, που γυρίστηκε μέσα σε 11 μέρες με ένα budget 25.000 δολλαρίων που ο Λαμπιούτ δανείστηκε από την ασφάλεια αυτοκινήτου ενός φίλου του.

Τ.Π.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ

Mirupafhsim, Καλή αντάμωση

των Χρήστου Βούπουρα, Γιώργου Κόρρα

Η αθρόα έλευση Αλβανών λαθρομεταναστών στη χώρα μας και η περιέργεια να γνωρίσουν από κοντά έναν ιδιότυπο τύπο αλβανικής καταγωγής, κάποιον παράνομο με εκρηκτική προσωπικότητα που σήμερα δε ζει πια (σκοτώθηκε στις λαϊκές συγκρούσεις της Αυλώνας), ενέπνευσε δύο Έλληνες κινηματογραφιστές στην αφήγηση μιας ιστορίας με θέμα την περιπέτεια των εξισλαμμένων γειτόνων μας να αναζητήσουν την τύχη τους στην ευημερούσα -και ενίοτε απάνθρωπη- Αθήνα. Μ' ένα light positive που αγγίζει το ρεαλισμό του ρεπορτάζ, με 6 τουλάχιστον ταξίδια στην Αλβανία στα χρόνια που μεσολάβησαν και με καθημερινή συναναστροφή με δεκάδες Αλβανούς που ζουν στη χώρα μας, οι Γιώργος Κόρρας και Χρήστος Βούπουρας, φίλοι και συνεργάτες από παλιά (υπέγραψαν από κοινού την ταινία *Λιποτάκτης* 1988) έπιασαν με τα μούτρα στην πραγματοποίηση της ταινίας *Mirupafhsim*, παραμερίζοντας -συνά να με πολύ ακριβό τίμημα- κάθε δυσκολία που συναντούσαν στο

αλβανικού σινεμά και θεάτρου που συμμετέχουν στη διανομή), η ταινία εγκρίθηκε από το Ε.Κ.Κ και έτοιμη πια, έξι χρόνια μετά, συμμετέχει στο ελληνικό διαγωνιστικό τμήμα. Η ταινία αφηγείται την τυχαία συνάντηση ενός τριανταπεντάχρονου Έλληνα καθηγητή (ολίγον ασυμβίβαστος, ολίγον αριστεριστής και ολίγον μετώρος στην ιδεολογική του σύγχυση) με μια παρέα Αλβανών λαθρομεταναστών που ... θα προσγειώσει, θα πλουτίσει πνευματικά και κατά κάποιο τρόπο θα επαναδιαμορφώσει ιδεολογικά την προσωπικότητά του. Διαπιστώνοντας καθημερινά την άδικη και άνοση μεταχείριση των ξένων από τους ντόπιους και το ρατσισμό που γεννιέται σιγά σιγά μεταξύ των Ελλήνων, ο Χρήστος θα βιώσει την αλλοτρίωση του δικού του κόσμου αλλά και θα ζήσει από κοντά τη ζωντάνια, τις εκπλήξεις, το χιούμορ, το θάρρος και την καρτερικότητα των Αλβανών φίλων του...

Β.Π.

ΕΙΡΗΝΗ ΠΑΠΑ

"Η Ειρήνη Παπά, αυτή η μεγάλη τραγωδός, είναι η πανέμορφη και μεγαλοπρεπής φιγούρα που ενσαρκώνει τη γυναικεία ψυχή στη βαθύτερη έκφρασή της. Είναι η εικόνα της Ελλάδας όλων των εποχών—«μπτέρα ενός ποταμού», πηγή ολόκληρου του δυτικού πολιτισμού"

Manoel De Oliveira

ΔΙΑΒΑΣΤΕ ΣΗΜΕΡΑ

3 Ο Δημήτρης Αθανάκης, ο Ανδρέας Θωμόπουλος, ο Κώστας Ζηρίνης και ο Derviz Zaim μιλούν για τις ταινίες τους
4 Ανθρώπινα πορτρέτα σε επαρχιακά τοπία των Νέων Οριζόντων και ο ισλανδός Friedrik Thor Fridriksson, που προτιμά να προκαλέσει συναισθήματα παρά να κάνει τις ταινίες του κατανοητές.

5 Ασχολείται με τον κινηματογράφο, για να γλυτώσει από τη γραφή, μας λέει ο T sai Ming Liang
6 Από τη Γερμανία οι *Κουρασμένοι Ταξιδιώτες* του Ζόραν Σόλομον και *Το Αθώο Σώμα* του Νίκου Κορνήλιου είναι οι άλλες δύο ταινίες του διεθνούς και ελληνικού διαγωνιστικού. Με Χρυσό Αλέξανδρο τιμήθηκε ο πρύτανης της σκηνογραφίας Ντην Ταβουλάρης

ΠΡΩΤΟ F I R S T S H O T ΠΛΑΝΟ

travelling

Manoel de Oliveira και μου χάρισε ένα γλυκύτατο χαμόγελο. Φυσικά ανταποκρίθηκα, αν και στη συνέχεια προτίμησε να καθήσει δίπλα στην Ειρήνη Παπά. Κι έτσι μια φτωχή και άσημη δημοσιογράφος έχασε τον διάσημο παρακαθήμενό της.

Ε, να μην λέω μεγάλα λόγια (ή μεγάλα λόγια), -εδώ η Ειρήνη Παπά απέφυγε τα flash back και τους φιλολογικούς περιπάτους. Μάταια προσπαθούσαν να την πείσουν να αρχίσει να διηγείται και να εξιστορεί.

"Κάννες δεν ήταν αυτή Μισέλ;" Ερώτηση προς τον κ. Δημόπουλο για το αν η Νεκρή Πολιτεία του Φρίξου Ηλιάδη με πρωταγωνίστρια την Ειρήνη Παπά συμμετείχε στις Κάννες.

"Ηπειρος" ντοκυμαντέρ, "Ηπειρος" ντοκυμαντέρ παντού, για μέρες ολόκληρες. Ε, λοιπόν, αυτό το ντοκυμαντέρ, που την ανακοίνωση της προβολής του έβλεπα μπροστά μου συνέχεια, αναβλήθηκε. Τόσος θόρυβος για το τίποτα. Πώς να το κάνουμε, αναβλήθηκε. Αναβλήθηκε και η ταινία-έκκληση που ο τύπος την έχει τούμπανο και το άμοιρο το Φεστιβάλ κρυφό καμπίρι... Χωρίς να ζητάμε εξηγήσεις λοιπόν, ο Προστάτης οικογενείας (αυτή ήταν η έκκληση) του Νίκου Περγόκη αναβλήθηκε. Θα μου πεις τώρα, τι σόι έκκληση ήταν αυτή, που όλοι ήξεραν ποια ταινία θα προβαλλόταν; Ελπίζουμε αύριο, ίσως.

Πότε θα έρδει ο Κιροστάμι; πότε θα έρδει, μήπως δεν έρδει; Νάτος ήρθε, μίλησε, είδε χδες τα Πυροτεχνήματα στο "Παλλάς" (καλέ αφήστε τον κόσμο να κάτσει στον εξώστη!) και σήμερα ανταποκρινόταν με περισσή υπόμονη-άλλη τόσο θα πρέπει να έχει ο διερμηνέας του-

τογραφίας του ΥΠΠΟ. Ποια ταινία θα πάει φέτος; Α μπε μπα μπλομ...

Την ιερή στιγμή που οι επίσημοι του φεστιβάλ τραpezώνονται με την Ειρήνη Παπά - δεν έχω παράπονο, πρόλαβα τζαμπέ τοστ στο Ηλέκτρα Παλλάς πλούσιο σε βιταμίνες και υδατάνθρακες παρέα με τον κ. Γρηγορίου. Θα έτρωγα και το παγωτό που μου πρόσφερε ο κ. Δερμεντζόγλου αλλά πονάει ο λαιμός μου. Φώναζα βλέπετε χδες για να μπω στην ταινία του Τζιμ Τζάρμους. Και αυτοί που μπήκαν δηλαδή τι κατάλαβαν; Δεν ήξεραν ότι δεν ήταν ταινία με ηθοποιούς αλλά του με τον Neil Young; Εμ, δεν ρωτάνε να ξέρουν αντί να βγαίνουν μετά όχι ένας ένας αλλά σε ορδές; Άδειασε η αίθουσα.

Ο κ. Γρηγορίου λοιπόν έρχεται στη Θεσσαλονίκη από πέντε χρονών. Και είναι πολύ χιουμορίστας. Και του αρέσουν πολύ τα τοστ στο Ηλέκτρα Παλλάς. Και μπορεί να μιλάει ώρες ατέλειωτες και να με κάνει να γελάω με τις ώρες. Πήγε και στου Μπαρμπουνάκη να πάρει κανένα βιβλίο.

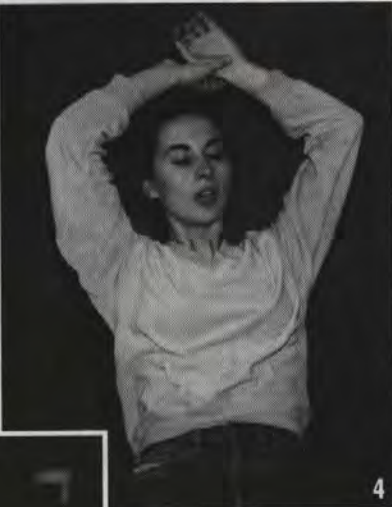
"κ. Γρηγορίου, περιμένετε να φωνάξω τον πατέρα μου, ήτανε μαθητή σας".

"κ. Γρηγορίου, δεν με θυμάστε; ήμουνα μαθητής σας!" λέει ο κ. Μπαρμπουνάκης. "Πότε ήσουνα μαθητής μου;" - "Το 49! Στη δραματική σχολή".

"Εξαρτάται από την οπτική γωνία που το κοιτάζει κανείς" Αμπάς Κιροστάμι

1. -Εμείς Κορεάτες, μάτια σχιστά, εσύ ξανθό;
-Όχι, κριτικό.
-Από την κριτική;
2. Γρηγόρης Γρηγορίου: Να η ευκαιρία... για σας τους νεώτερους.
3. -Μι έγκυος, γιου;
-Εγώ γλόμπο-Πηλείδης.
4. Ich Viki Volioti. Prasini toufa sto malli. Poly still!
5. Πρύτανης εγώ; Πώς κάνετε έτσι ρε παιδιά; Ένας απλός σκηνογράφος είμαι...
6. Γρήγορα να προλάβουμε μην έρθουν και μας τα φάνε οι Αλβανοί...του Μιρουπάφισι!

στις ερωτήσεις των δαυμαστών του εξω από το Ναυαρίνο.

Όποια ταινία είναι βραβευμένη στο Φεστιβάλ και είναι commercially released πληρεί τις προϋποθέσεις για υποψηφιότητα ξενής ταινίας στην Ακαδημία (για τον θείο Οσκαρ δηλαδή). Την απόφαση παίρνει το Συμβούλιο Κινημα-

Ναι, ήτανε ηθοποιός ο κ. Μπαρμπουνάκης. Και άλλα πολλά μπορεί να μας πει ο κ. Γρηγορίου αλλά η δεοντολογία δεν επιτρέπει να τα βγάζουμε και όλα στη φόρα!

ΜΥΛΟΣ και Νέοι Ορίζοντες πάνε μαζί. Πάρτυ των Νέων Οριζώντων λοιπόν μετά τα μεσάνυχτα και όποιος προφτάσει τον κ. Ειπίδη και τους προσκεκλημένους του είδε.

Βρε παιδιά το πρωί έχει κρύο στη Θεσσαλονίκη. Στο "Ολύμπιον" έχει κρύο. Οι επαγγελματίες θεατές" κρυώνουν και η οδόν δε ζεσταίνει... Φανταστείτε να βλέπατε ταινία για το Κλοντάικ! Θα βγαίνανε ο καθένας με έναν σταλακτίτη να κρέμεται από τη μύτη. Κλοντάικ; Δε διαβάζετε Μίκυ Μάους;

Και μια πρόταση για τους ξένους δημοσιογράφους -τους εγκώριους δηλαδή, γιατί η στήλη μου δεν προσφέρεται (ακόμα) σε άλλη γλώσσα - κατά τη διάρκεια της παραμονής τους στη Θεσσαλονίκη: Να πάτε στα λαδάδικα, έχει και ωραία φαγάδικα και χοροπηδάδικα και κόσμο και φασαρία και υπάρχουνε μέρες που χάνεις το γκόμενο κι ο γκόμενος εσένα και συ τη φίλη σου (το γνωστό με το παιδί και τη μάνα δεν ταιριάζει στην περίπτωση) αλλά μπουγάτσες -άσε τι λένε- μεταξύ οίνου, οινοπνεύματος και τζιγεροσαρμά δεν θα βρείτε, που να χτυπιέστε! Άκου "ωραία περνάμε στη Θεσσαλονίκη, πηγαίνουμε στα λαδάδικα τρώμε και μπουγάτσα!" Και ειπώθηκε αυτό στον "αέρα"! Σίγουρα ήταν για τα λαδάδικα;

Την πατήσατε φίλτατοι σαν absolut beginners και σας πάγωσε και η βότκα, ώπου να ετοιμάσω εγώ τα ζεστά μου σχόλια!

Η εκδίκηση είναι ένα πιάτο που τρώγεται κρύο, όπως το κρύο σάντουιτς που έφαγα σήμερα (αντίποινα για τα σοκολατάκια που τρώγατε μόνοι σας τις προάλλες).

Βαλεντίνη Παπαγεωργίου & Σία Ο.Ε.

guest list

PALACZ Jerzy
Director of Photography
POCHHACKER Charlotte
Fest Director
REBIC Goran
Film Director
CARTA Marie Jose
Administration

COVA Philippe
Institution D.G.X.

SANCHEZ Blanca

TATUM Charles (Provot)
Journalist

PETKOV Dimitar

VASSEV Pavel
Union Cineastes Bulgares

NORBY BONDE Bend
Fest Director

OLIVEIRA AZEVEDO SILVA Dario
Fest Director

LARA Fernando

SANCHEZ MILLAN Alberto
Fest Director

BALLAY Francois
Exhibitor

BARBERA Alberto
Fest Director

SIMONDI Mario
Fest Director

BOIDIN Richard
Directeur du cinema

BOLLON Georges
Fest Director

GARCIA JP
Fest Director

JACQUOT Benoit
Film Director

VERHEYDE Sylvie
Film Director

ΕΚΤΑΚΤΕΣ ΠΡΟΒΟΛΕΣ / SCREENINGS OUT OF PROGRAM

Διεθνές διαγωνιστικό / International competition

Κινηματογράφος Αλεξάνδρος / Alexandros cinema

Παρασκευή / Friday, 28/11

11.00 Neitoperho / Η συλλέκτρια, 97'

13.00 Twenty-four seven / Εικοστέσσερα επτά, 97'

Σάββατο / Saturday, 29/11

15.00 Brent av frost / Κρουπαγήματα, 100'

Κυριακή / Sunday, 30/11

11.00 Müde weggefahren / Κουρασμένοι ταξιδιώτες, 70'

13.00 Green fish / Πράσινο ψάρι, 111'

15.00 In the company of men / Παρέα με άνδρες, 93'

Ελληνικό διαγωνιστικό / National competition

Κινηματογράφος Βακούρα / Vakoura cinema

Παρασκευή / Friday, 28/11

11.00 Πεσ πως μ' αγαπάς / Pes pos m' agapas, 85'

13.00 Ο κύριος με τα γκρι / O kiris me ta gri, 98'

15.00 Τα χρυσά μήλα των εσπερίδων / Ta chrisa mila ton esperidon, 85'

Σάββατο / Saturday, 29/11

11.00 Καμιά συμπάθεια για τον διάβολο / Kamia simpathia gia ton diavolo, 82'

13.00 Αύριο θα ξέρουμε / Avrio tha xeroume..., 110'

15.00 No Budget story, 85'

Κυριακή / Sunday, 30/11

11.00 Σκουριασμένες εικόνες / Skouriasmenes ikones, 62'

13.00 Ευγένιος... αγνώστων λοιπών στοιχείων / Evgenios... agnoston lipon stichion, 100'

15.00 Χαμένες νύχτες / Xamenes nixtes, 86'

Την πρώτη φορά που ήρθε στο Φεστιβάλ είχα πει για το *Αντίο Βερολίνο* ότι ήταν μια ταινία προσωπική, φτηνή και off-off όπως την είχα χαρακτηρίσει. Η ταινία σου φέτος χρηματοδοτήθηκε από το Κέντρο Κινηματογράφου, κοντολογίς είναι σαφώς ακριβότερη... Τώρα είμαι on-on (γέλια)... Πραγματικά θεωρώ σημαντική την επιλογή της ταινίας στο Διεθνές. Μ' ενδιαφέρει να κάνω σινεμά για όλον τον κόσμο. Για το ελληνικό και μακάρι για το ξένο κοινό. Δε συμφωνώ με όσους λένε ότι κάνω περιθωριακό σινεμά... Το Φεστιβάλ πιστεύω θα ανοίξει την πόρτα... ευτυχώς, μόλις που προλάβαμε, γιατί στο τσάκ τελειώσαμε το μισό...

Μιλώσέ μας για την επιμονή σου στο ασπρόμαυρο. Ο πρώτος λόγος είναι ότι αναφέρεται σ' έναν έρωτα ακραίο, σε πρώτο πλάνο, αλλά και σε μια ακραία Αθήνα, κινηματογραφημένη σε φυσικούς χώρους -χωρίς σκηνογραφική επέμβαση- πραγματική και ταυτόχρονα φανταστική. Ήθελα να αποτυπώσω την εικόνα μιας Αθήνας που πιστεύω συμπυκνώνει την ουσία της πόλης. Η εικόνα μιας πόλης υπόγειας. Σε πρώτο πλάνο έχουμε τον καταραμένο έρωτα ενός νεαρού ταμία προς μια γοπευτική γυναίκα και την κατάβαση του

ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΑΘΑΝΙΤΗΣ

στη σκοτεινή πλευρά με σκοπό να την αναζητήσει. Παρόλο που είναι γυρισμένη σε γκρό, διαγώνια μας ανακαλύπτει μια πόλη σκληρή, ρεαλιστική...μ' ένα ρεαλισμό όμως σημερινό, χθεσινό, αυριανό... Το ασπρόμαυρο είναι διαχρονικό.

Σ' ενδιαφέρει να γράφεις σε χρόνο μέλλοντα;

Ναι, πρόκειται για μια ερωτική ιστορία στην Αθήνα αύριο. Η ταινία είναι απολύτως κατασκευασμένη. Χειροποίητη. Είναι όλη ντυμπλαρισμένη και οι ήχοι είναι κατασκευασμένοι.

Με σκοπό να αναδειχθεί τί;

Ο ήχος είναι πολύ δημιουργική διαδικασία. Πρόθεσή μου ήταν να αναδείξω μ' αυτό την ατμόσφαιρα της ταινίας. Να την επινοήσω. Πιστεύω ότι είναι μια ταινία ατμοσφαιρική που τη διαπνέει ένα κλίμα μαύρου χιούμορ.

Έχεις σχέδια για το μέλλον;

Ναι, θέλω να κάνω πάλι μια ταινία για την Αθήνα, έχω όμως όμως αυτή τη φορά. Θα λέγεται Αθήνα-Αθήνα.

Συνέντευξη: Βούλα Παλαιολόγου

σκινοθέτης της ταινίας *Καμιά συμπάθεια για το διάβολο* (Ελληνικό & Διεθνές Διαγωνιστικό)

Ποια έμπνευση σας οδήγησε σε μια ιστορία για έναν Έλληνα Ρασκόλνικoff και μια Σόνια που ήρθε στην Ελλάδα να δουλέψει σε πορνείο;

Όπως σκέφτεται κανείς τα θέματά του: αυτό που τον κάνει πιο πολύ έρχεται και τον συναντά. Από 'κει και μετά ξεκινά η διαδικασία που φέρνει την ταινία στην ολοκλήρωσή της. Σ' αυτήν την ταινία μ' έκαινε η δικαιοσύνη: ότι κι αν κάνουμε, αργά ή γρήγορα, η δικαιοσύνη θα το κρίνει. Έγκλημα και τιμωρία δηλαδή... Εδώ έχουμε ένα πλάσμα που φεύγει από τη χώρα της, κουβαλώντας όμως μέσα της μια ποιότητα που γίνεται η πανοπλία της σε κάθε δυσκολία. Ενώ περνάει μέσα από τη λάσπη, στο τέλος δε λερώνονται ούτε οι σόλες των παπουτσιών της. Αυτό με τράβηξε...

Στην ταινία σας υπάρχει ο υπόπλοος *dharma blues*. Θα μας τον εξηγήσετε; *Dharma* είναι ο ιερός δρόμος. Μπλουζ είναι τα μπλουζ... (γέλια). Τα μπλουζ λοιπόν και οι ιεροί δρόμοι...

Στο φιλμ υπάρχουν κινηματογραφημένα πολλά σημεία της Πλάκας. Υπάρχει κάποιος ειδικός λόγος; Όχι. Απλώς η Πλάκα μας αρέσει και σταθήκαμε τυχεροί που σε κάποιες λήψεις την πετύχαμε έρμη.

σκινοθέτης της ταινίας *Αύριο θα ξέρουμε, dharmata blue bums* (Ελληνικό Διαγωνιστικό)

Ανατρέχοντας στα βιβλία που έχετε γράψει και στη φιλμογραφία σας, διαπιστώνει κανείς μια αδυναμία υπέρ των αναξιοπαθούντων, των αδικημένων και όλων αυτών που, όπως ο Ευγένιος, τελούν υπό την ομηρία της εξουσίας. Είναι αλήθεια;

Ναι, μόνο που έχετε παραλείψει τους οργισμένους, τους αγανακτισμένους, όσους τελούν εν βρασμό και όλους όσους αντιστέκονται και αμύνονται. Δε μ' ενδιαφέρουν οι παγεροί, οι αδιάφοροι και οι γραφειοκράτες... οι μπάτσοι πια δε μ' ενοχλούν τόσο πολύ, γιατί οι γραφειοκράτες έχουν αποδειχθεί πολύ χειρότεροι. Επίσης δε μ' ενδιαφέρουν όλοι αυτοί που μέσα από τα media κατασκευάζουν ένα και μοναδικό "μαζάνθρωπο"... Αυτοί οι τελευταίοι μ' ενδιαφέρουν μόνο ως τύποι χρήσιμοι να τους περιγράψει ίσως ο κινηματογραφικός φακός...

Επομένως το σινεμά είναι η ευκαιρία σας να εκφράσετε την αντίστασή σας;

Ο κινηματογράφος είναι μαζί με το γράψιμο και τον προφορικό λόγο μια ακόμα γλώσσα που μπορεί να χρησιμοποιήσω, ώστε να επικοινωνήσω με τον κόσμο.

Θα μπορούσε κανείς σε μια πρόχειρη κρίση να σας καταλογίσει στράτευση;

Όχι. Εγώ είμαι στρατευμένο άτομο μόνο εφόσον ελέγχω την ευθύνη, τα αισθήματα και την ελευθε-

σκινοθέτης της ταινίας *Ευγένιος... αγνώστων λοιπών στοιχείων* (Ελληνικό Διαγωνιστικό)

ΑΝΔΡΕΑΣ ΘΩΜΟΠΟΥΛΟΣ

Από την *Όστρια*, την τελευταία ταινία σας του 1984 έχουν μεσολαβήσει 13 ολόκληρα χρόνια. Γιατί τόση καθυστέρηση;

Στην Ελλάδα δεν έχουμε δυνατότητα να κάνουμε σινεμά όποτε θέλουμε. Αυτό δημιουργεί μια συνθήκη αθέμιτου ανταγωνισμού με τις ξένες παραγωγές. Αν ένας Αμερικανός κάνει ταινία κάθε 2-3 χρόνια, όταν για μας απαιτούνται 13, τότε καταλαβαίνετε ότι γερνάμε με διαφορετικούς ρυθμούς. Γι' αυτό ίσως στην ταινία που κάνουμε, προσπαθούμε να χωρέσουμε όσα δεν μπορέσαμε να χρησιμοποιήσουμε τόσα χρόνια... αυτό άλλοτε είναι δικόπο μαχαίρι κι άλλοτε μας κάνει πιο σοφούς... Στο μεταξύ για να επιβιώσουμε, (γιατί αυτό είναι το επάγγελμά μας, απ' αυτό ζούμε), βρίσκουμε άσυλο στην τηλεόραση... Αυτό τελικά που αναγκάζει έναν κινηματογραφιστή να κάνει ταινίες κάθε 10 και παραπάνω χρόνια είναι συνάρτηση πολλών μεταβλητών...

Χρησιμοποιώντας τον τίτλο μιας γνωστής ταινίας σας, θα χαρακτηρίζατε τον εαυτό σας ασυμβίβαστο σ' αυτό που καλείται κινηματογραφικό γίγνεσθαι; Όχι. Τον θεωρώ απροσάρμοστο.

Συνέντευξη: Βούλα Παλαιολόγου

ΚΩΣΤΑΣ ΖΗΡΙΝΗΣ

ρία να διατηρήσω το δικαίωμά μου στην τρέλα...

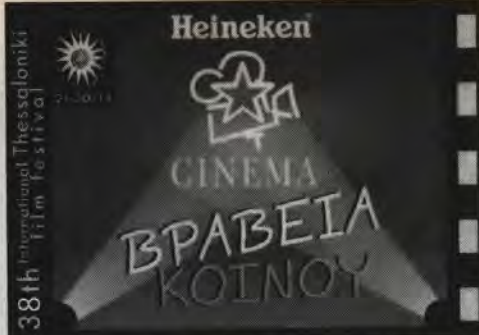
Η ταινία σας απευθύνεται μόνο σε ομόδοξους;

Όχι. Το στοίχημα που έχω βάλει είναι να επικοινωνήσω με το κοινό. Θέλω να επικοινωνήσω με ανθρώπους, θέλω να γελάσουν με τους ήρωές μου... Παρά την πρώτη ανάγνωση, πιστεύω ότι η ταινία αυτή είναι επιφανειακά μόνο κωμωδία. Στην πραγματικότητα είναι μια καθημερινή τραγωδία... Θέλω όλοι βγούν από την αίθουσα να πουν ότι άξιζε το 2χιλίριο που δώσανε... και αυτό είναι το καλύτερο βραβείο για μένα και όλους τους φίλους μου που έδωσαν την ψυχή τους στην πραγματοποίηση της ταινίας...

Μετά το Φεστιβάλ φιλοδοξείτε να φτάσει η ταινία στις κινηματογραφικές αίθουσες;

Δεν πρόλαβα να το ψάξω ακόμα. Δεν κυνηγάω ούτε δημοσιογράφους, ούτε κριτικούς, ούτε διανομείς πριν την ώρα μου. Η ταινία θέλω πρώτα να παιχτεί στη Θεσσαλονίκη και αν κάποιος ενδιαφερθεί γι' αυτήν, τότε εδώ είμαι, παρών... Μετά βλέπουμε...

Συνέντευξη: Βούλα Παλαιολόγου

ΤΙΤΛΟΣ ΤΑΙΝΙΑΣ

ΑΠΟΤΕΛΕΣΜΑΤΑ ΒΡΑΒΕΙΩΝ ΚΟΙΝΟΥ

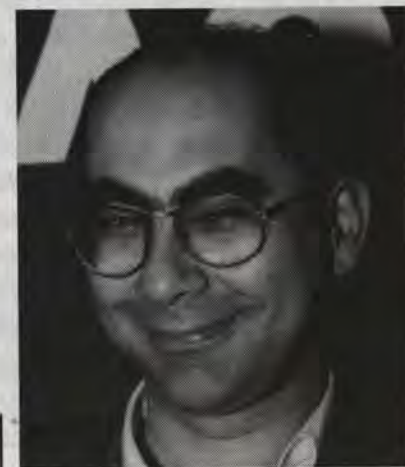
Α' ΠΡΟΒ Β' ΠΡΟΒ ΤΕΛΙΚΗ

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ

1. Η κάτω βόλτα	4,134	4,298	4,243
2. Η συλλέκτρια	3,547	3,375	3,459
3. Εικοσιτέσσερα επτά	4,389	4,371	4,380
4. Γυμνοσπίνες γυναίκες μιλάνε για τη ζωή τους	4,178	4,108	4,149
5. Στο δρόμο για το Νιλ	3,119	3,339	3,217
6. Κρουπαγμάτα	3,795	3,671	3,713
7. Πράσινο Ψάρι	3,595	3,600	3,597
8. Καμιά συμπάθεια για το διάβολο	3,210	2,441	2,813
9. Τούμπες μέσα σε φέρετρο	4,468		
10. Χαμένες νύχτες	4,159		
11. Κουρασμένοι ταξιδιώτες			
12. Παρέα με άνδρες			
13. Χειμερία Νάρκη			
14. Ένας αδερφός			

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ

1. Η Επανάσταση της Σιωπής	4,023	4,404	4,165
2. Πες πως μ' αγαπάς	3,121	3,121	3,121
3. Τα χρυσά μύλα των Εσπερίδων	4,624	4,104	4,445
4. Ο κύριος με τα γκρί	4,061	4,079	4,066
5. Σκουριασμένες επόψεις	3,943	3,704	3,839
6. No budget story	4,435	4,349	4,402
7. Αύριο θα ξέρουμε, dharmata blue bums	4,110	4,094	4,103
8. Ευγένιος... αγνώστων λοιπών στοιχείων	4,300		
9. Το σβώ σώμα			
10. Mirzapshim, Καλή αντίκριση			
11. Σνασός - Τοπογραφία της νύχτας			
12. Βασιλιά			

ΝΤΕΡΒΙΣ ΖΑΪΜ

πέτυχα να μου χρηματοδοτήσουν το σενάριο και την ταινία για να καταφέρω να κάνω το post production...

Γυρίσματα στους δρόμους, ερασιτέχνες ηθοποιοί, χαμηλός προϋπολογισμός... Οι επιρροές από τον ιταλικό νεορεαλισμό είναι εμφανείς. Η επιλογή αυτή ήταν θέμα οικονομικό ή θέμα στυλ; Και τα δύο αλλά θα έλεγα ότι είναι περισσότερο θέμα στυλ. Υπάρχει μια αμεσότητα σ' αυτόν τον τρόπο κινηματογράφησης μιας ιστορίας που εκτιμώ ιδιαίτερα... Επειδή όμως δεν ήθελα η ταινία να είναι μόνο "ντοκυμαντέρ" εξέλιξα και το μυθοπλαστικό στοιχείο της ιστορίας... Ο ιταλικός νεορεαλισμός με έχει επηρεάσει πολύ, αλλά από κει και πέρα υπάρχει το γαλλικό σινεμά και οι ανεξάρτητοι αμερικανοί...

Στο τέλος της ταινίας σας αναφέρετε ότι πρόκειται για αληθινή ιστορία...

Ο χαρακτήρας του Μαχσούτ αναφέρεται σε ένα πρόσωπο που γνώρισα... Ένας κλοσάρ που με επισκέφτηκε στο σπίτι μου στην Κωνσταντινούπολη. Στην ταινία χρησιμοποίησα όχι μόνο την ιστορία του αλλά και τους χώρους στους οποίους ζούσε και περιπλανιόταν. Είναι η ιστορία ενός φτωχού και απελπισμένου ανθρώπου που καταφέρνει μέσα στον αγώνα του για επιβίωση, να βρει ποίηση... που προσπαθεί να καταρρίψει τα ανθρωπιά όρια των αντοχών του. Η ταινία καταγράφει αυτήν την απόπειρα...

Στο πλαίσιο των κινηματογραφικών σας σπουδών, έχετε κάνει μια διατριβή πάνω στον τρόπο που η ταινία *Το εξπρές του μεσονυχτίου*, προσεγγίζει τους Τούρκους. Γιατί επιλέξατε αυτό το θέμα; Ποια ήταν η άποψή σας;

Εκείνη την περίοδο, η συγκεκριμένη ταινία ήταν πασίγνωστη. Το πρώτο πράγμα που με ρωτούσαν όσοι γνώριζα, έξω από την Τουρκία, ήταν αν έχω δει το *Εξπρές του Μεσονυχτίου*. Μου έγινε κάτι σαν έμμονη ιδέα αυτή η ταινία. Πιστεύω ότι είναι ένα βαθιά ρατσιστικό φιλμ. Στην Τουρκία είμαστε γνώστες της κατάστασης που επικρατεί στις φυλακές μας και γενικότερα στο σφωφρονιστικό μας σύστημα... Τα πράγματα δεν είναι ευχάριστα αλλά ο τρόπος με τον οποίο απεικονίζονται οι Τούρκοι στο φιλμ, είναι πιστεύω διαστρεβλωμένος και παραμορφωτικός.

Συνέντευξη: Τζένη Παυλίδου

σκινοθέτης της ταινίας *Τούμπες μέσα σε φέρετρο* (Διεθνές Διαγωνιστικό)

ΠΡΩΤΟ FIRST SHOT ΠΛΑΝΟ

Σχόλιο της Peggy Chiao, κριτικού και παραγωγού του Tsai-Ming Liang, για την ταινία του ταϊβανέζου σκηνοθέτη **Επαναστάτες του ηλεκτρικού θεού**

《青少年哪咤》是蔡明亮導演的第一部電影，也揭示了他混合真實與象徵風格，展現青少年在大都會中疏離及寂寞的心靈。許多人說，這是他最喜歡的蔡明亮電影。

“Οι επαναστάτες του ηλεκτρικού θεού ήταν η πρώτη ταινία του Λιάνγκ. Σήμανε το συνδυασμένο ύφος συμβολισμού και ρεαλισμού, και τον τρόπο που εκμεταλεύεται αυτό το ύφος για ν’ αποτυπώσει τη μοναξιά και την αποξένωση που οι περισσότεροι νέοι υποφέρουν σε μια μεγάλη πόλη. Για πολλούς παραμένει η καλύτερη ταινία του.”

Παλλάς, Κυριακή 30/11, 15.00

Ειδικές επαναληπτικές προβολές

Μετά από ζήτηση του κοινού των Νέων Οριζόντων

Παρασκευή 28/11 Παλλάς
11.15 N.H. Spotlight A. Sokurov
Madam Μποβαρύ (Ο Θεός σώζει)
Spasi I sohrani
Alexandr Sokurov
Russia / 1989 167’
O.V. Russian English Sub.

Σάββατο 29/11 Παλλάς
11.00 N.H. Main Programme
Amor vertical
Κατακόρυφη αγάπη
Arturo Soto Diaz
Cuba / 1997 100’
O.V. Spanish English Sub.

Κυριακή 30/11 Παλλάς
11.00 N.H. Main programme
Κάτω από το πετσί της
Under the skin
Carine Adler
U.K. 1997 85’
O.V. English

Νέοι Ορίζοντες

Τα τοπία εκτός των πολυάνθρωπων αστικών κέντρων, επαρχιακά τοπία σε διαφορετικά μέρη του κόσμου, επικρατούν στις σημερινές επιλογές των Νέων Οριζόντων

Μαντάμ Μποβαρύ, A. Sokurov, Παλλάς 11.15

Αφηγηματική και εικαστική ανατροπή, σε κινηματογραφική εκδοχή, του γνωστού μυθιστορήματος του Φλωμπέρ με το γνωστό πια τρόπο “παραμορφωτικής” αναπαράστασης του Sokurov.

Ημέρες Έκλειψης, A. Sokurov, Παλλάς, 15.00

Μετατροπή του σεναρίου επιστημονικής φαντασίας των αδελφών Στρουγκάτσκι σε μια φανταστική, σχεδόν παραισθησιακή προσέγγιση της κεντρικής Ασίας, όπου η παραφροσύνη και ο θάνατος ελλοχεύουν στο εκτυφλωτικό φως της ερήμου.

Αν όα, ναι, C. Simon, Παλλάς, 17.00

Η ταινία της γαλλίδας Simon, με μεγάλη θητεία στα ντοκυμαντέρ, αφηγείται το “γεγονός” της εγκυμοσύνης, μέσα από την ιστορία μιας γυναίκας που δημιουργεί κατά λάθος στον άντρα της την εντύπωση ότι είναι έγκυος.

Τα αδέρφια Βίτμαν, J. Szasz, Παλλάς, 19.00

Ο σύγγρος σκηνοθέτης σκιαγραφεί τα συναρπαστικά πορτρέτα δύο αγοριών, που μεγαλώνουν με μια νεαρή υπηρέτρια και τη μητέρα της, και εξελίσσονται σε ψυχωτικούς δολοφόνους.

Χωρίς δουλειά, R. Reichman, Παλλάς, 21.00

Η δεύτερη αυτή ταινία της αμερικανίδας Ράικμαν αποδίδει τους ρυθμούς της ζωής σε μια ερημωμένη επαρχιακή Αμερική, γεμάτη εργοστάσια που κλείνουν και εγκατελειμμένους εμπορικούς δρόμους, μέσα από την ιστορία δύο γυναικών.

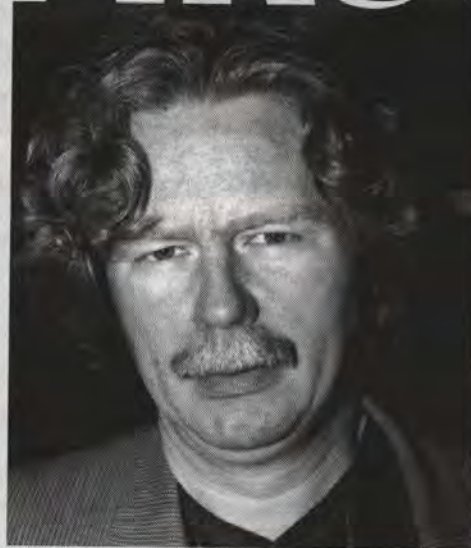
Τσαλακωμένα κρεβάτια, N. Barker, Παλλάς, 23.00

Η πρώτη μεγάλου μήκους ταινία του “πιο σαδιστή σκηνοθέτη της βρετανικής τηλεόρασης” είναι μια μαύρη κωμωδία γύρω από τη ματαιοδοξία και τον πόθο στη σύγχρονη Αμερική.

Ανθρώπινα
Πορτρέτα

Friedrik Thor Fridriksson

Ο ισλανδός Φρίντρικ Θόρ Φρίντρικσον έρχεται από την μικρότερη κινηματογραφική αγορά στον κόσμο. Η ταινία του *Τα παιδιά της φύσης* κέρδισε Όσκαρ Ξενόγλωσσας ταινίας το 1992. Η τελευταία ταινία του συναισθηματικού ισλανδού σκηνοθέτη *Το νησί του διαβόλου* ασχολείται με την επιρροή των αμερικανών στην κοινωνία της χώρας του λίγο μετά το τέλος του Β’ Παγκοσμίου Πολέμου. Θέλει να προστατέψει τον πολιτισμό του και με ειρωνικό τρόπο παρουσιάζει την παρακμή των κατοίκων μιας περιοχής κοντά στ’ αμερικάνικα στρατόπεδα. “Πρέπει να γνωρίζουμε από πού να φυλαγόμαστε ώστε να προστατεύουμε τον πολιτισμό μας. Σε μερικές χώρες η αμερικανοποίηση μπαίνει από την πίσω πόρτα.”

Τον ηθοποιό G. Haldorson τον χρησιμοποιείτε και στις τρεις ταινίες σας που παίζονται στη Θεσσαλονίκη. Πόσο σας επηρεάζει η επιλογή του στη διαμόρφωση των ρόλων;
Προτιμώ να δουλεύω όσο μπορώ περισσότερο με τους ίδιους ηθοποιούς. Ο Haldorson είναι επίσης ένας καλός μου φίλος, έτσι με βοηθάει πολύ στο σενάριο. Ήταν ένας πολύ καλός σκηνοθέτης στο θέατρο. *Τα Παιδιά της φύσης* ήταν η πρώτη του ταινία. Είμαστε καλοί φίλοι και μ’ αρέσει να δουλεύω μαζί του.

Πώς αντιμετωπίζετε το πρόβλημα των πολλών αλκοολικών στη χώρα σας;
Είναι κομμάτι του πολιτισμού μας εδώ και πολλά χρόνια έτσι δεν ανησυχώ.

Τί σας οδήγησε στο να κάνετε μια ταινία

για την επιρροή της αμερικάνικης κοινωνίας στην ισλανδική;
Η Ισλανδία είχε κατακτηθεί από τους αμερικανούς στη διάρκεια του Β’ Παγκόσμιου Πολέμου. Έχουν ακόμη και σήμερα μια νατοϊκή βάση στο Κέβλαβικ, 50 χιλιόμετρα έξω από την πρωτεύουσα. Εκεί ήταν ο μοναδικός τηλεοπτικός σταθμός, κι ο μόνος ραδιοφωνικός σταθμός ροκ’ ν’ ρόλ. Έτσι είχαμε μια τεράστια επιρροή από τους αμερικανούς και όλες οι ταινίες μας μοιάζουν με αμερικάνικες. Ήμασταν ένα είδος αμερικάνικης αποικίας, δεν είμαστε όμως πια. Επιβίωσαμε και διαφοροποιηθήκαμε κυρίως λόγω του λογοτεχνικού παρελθόντος μας.

Ποιές δυσκολίες συναντάτε στην διαδικασία δημιουργίας μιας ταινίας;
Μονάχα χρηματικές. Η κυβέρνηση δίνει ετήσια μόνο ένα εκατομμύριο δολάρια για όλη την παραγωγή, ενώ είμαστε περίπου 20 σκηνοθέτες.

Ποιό είναι το επόμενο κινηματογραφικό σας σχέδιο;
Θα είναι μια ταινία που λέγεται *Βρισιές όλου του Κόσμου*. Το γράφει ο E. Karason που έγραψε και το *Νησί του διαβόλου* και θα ξεκινήσουν τα γυρίσματα την επόμενη άνοιξη.

Ποια η γνώμη σας για το Φεστιβάλ Θεο/νίκης;
Μου άρεσε πάρα πολύ η ατμόσφαιρα. Νόμιζα πως είναι ένα μικρότερο φεστιβάλ, κι ερχόμενος εδώ κατάλαβα πως είναι μεγάλο. Νόμιζα πως είναι πιό οικογενειακό, όπως το δικό μου φεστιβάλ, με 5-6 καλεσμένους σκηνοθέτες μόνο.

Συνέντευξη: Χρήστος Καλλιτάσης

“Προσπαθώ να προκαλέσω συναισθήματα με τις ταινίες μου παρά να τις κάνω κατανοητές”

Η ΕΡΤ αληθεύει!

ΕΡΤ

Η ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΤΩΝ ΠΟΛΙΤΩΝ

παράβαση

Σχολή Κινηματογράφου
και Τηλεόρασης

ΝΕΜΕΑΣ 14, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ, ΤΗΛ.: 326966, 327136

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ

Εξασφαλίζει τη **συνέχεια...**
επί
της οθόνης!

Αυτή δεν είναι η κάρτα του θείου
από την Αμερική.
Είναι η πραγματικότητα του City Diner.

Κάθε μέρα, 7 ημέρες την εβδομάδα από 1 το μεσημέρι έως 3 τα ξημερώματα

City Diner
GOOD FOOD & DRINK

ΣΑΛΑΜΙΝΟΣ 6 • Reservations 555.635

Ψιχουλογήστε το

και θα καταλάβετε αμέσως πως δεν είναι απλά ένα σάντουιτς

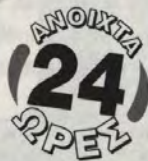

Αλήθεια πως θα σας
φαινόταν αν ένας αρχιμά-
γειρας, ένας σεφ, ετοίμαζε κάθε
μέρα σάντουιτς για σας;

Στο Fournelo κάνουμε αυτό ακριβώς.

Το Fournelo είναι το πρώτο "σαντουιτσάδικο"
με κουζίνα και σεφ. Με το δικό μας ζεστό, φρέσκο,
φουρνισμένο ψωμί, τις σως, τα διαλεγμένα υλικά και τους
ιδανικούς συνδυασμούς γεύσεων, δημιουργούμε κάτι που
στην εμφάνιση μοιάζει με σάντουιτς.

Μόλις το δοκιμάσετε, θα καταλάβετε τη διαφορά από τα
"σάντουιτς" που συνηθίσατε να τρώτε ως σήμερα και θα το
παραδεχθείτε κι εσείς "...ναι, θα μπορούσε να είναι και
σάντουιτς". Στην πραγματικότητα είναι γεύσεις και ποιότητα
ενός πολύ καλού εστιατορίου σε εμφάνιση σάντουιτς.

Meeting Point του
38^{ου} Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης

**θα μπορούσε
να είναι και sandwich**

ΑΡΙΣΤΟΤΕΛΟΥΣ 27 & ΕΓΝΑΤΙΑΣ ΓΩΝΙΑ • ΤΗΛ.: 223500, 223303

ΔΙΠΛΗ ΔΙΑΚΡΙΣΗ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ

Μετά το Διεθνές Βραβείο Ποιότητας, Silver Level I.Q.A. (International Quality Award), άλλη μία διάκριση έρχεται τώρα να επιβραβεύσει τις προσπάθειές μας για την παροχή συνεχώς καλύτερης ποιότητας. Η Bureau Veritas Quality International, αξιολογώντας τις διαδικασίες εμφιάλωσης της μεγάλης παραγωγικής μας μονάδας στο Λουτράκι, της απένειμε **ΠΙΣΤΟΠΟΙΗΤΙΚΟ ΔΙΑΣΦΑΛΙΣΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ISO 9002**. Και οι δύο είναι διακρίσεις αντάξιες των υψηλών προδιαγραφών παραγωγής του **ΦΥΣΙΚΟΥ ΜΕΤΑΛΛΙΚΟΥ ΝΕΡΟΥ HBH ΛΟΥΤΡΑΚΙ**. Τέτοια βραβεία μας οδηγούν μόνο σε υψηλότερους στόχους και ανταποδίδουν επάξια την εμπιστοσύνη σας.

ΒΑΣΙΛΗΣ • ΔΙΟΝΥΣΗΣ ΦΩΤΟΠΟΥΛΟΣ

Ντύνοντας την 7η τέχνη

ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΗ ΠΑΡΑΣΤΑΣΗ ΜΕ ΚΟΣΤΟΥΜΙΑ ΚΑΙ ΣΚΗΝΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ

ΧΟΡΗΓΟΣ

Fena
passion - fashion
FenaMEN

ΔΗΜΟΚΡΙΤΟΥ 6, 551 34 ΦΟΙΝΙΚΑΣ, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ - ΤΗΛ. (031) 471.093

ΧΟ

ΡΗ

ΓΟΣ

ΧΟ

ΡΗ

ΓΟΣ

ΠΟΛΥΚΑΤΑΣΤΗΜΑΤΑ ΗΛΕΚΤΡΙΚΩΝ ΣΥΣΚΕΥΩΝ

**ΕΙΚΟΝΑ
ΕΙΗΧΟΣ**

Ζει μαζί σας

SABA

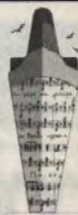

ράδιο παρατηρητής

93.1 FM STEREO

ράδιο ΑΝΑΤΟΛΙΚΟΣ

92.8 FM STEREO

Nikon
F90X
Ευρωπαϊκή
Κάμερα της Χρονιάς
1995-1996

Παρουσιάζοντας αυτό το ξεχωριστό βραβείο, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή Βραβείων σχολίασε: "Η Nikon έχει φτιάσει ένα νέο υψηλό επίπεδο απόδοσης υπερβολής με την F90X. Για τον επαγγελματία και τον τραπεζιτή είναι μια κάμερα που θα ανταποκριθεί σε οποιεσδήποτε συνθήκες λήψης χάρη στο πρώτης ποιότητας σύστημα φωτομέτρησης, την ταχέως αυτόματη εστίαση και την εργονομική κατασκευή. Ο χειρισμός εξασφαλίζεται ακόμη περισσότερο με την προσθήκη του MB-10 Multi-Power Vertical Grip, ενός αεσοσφύρας που χρησιμοποιεί αλκυονίδες και μπαταρίες λιθίου. Η F90X είναι μια SLR μηχανή που προσθέτει μια ακόμη επιτυχία στο μεγάλο όνομα της Nikon."

Δικαίωμα συμμετοχής
Nikon
F90X
SCHOOL
ΥΠΕΡ
ΕΓΓΥΗΣΗ
2 ΕΤΩΝ

EUROPEAN IMAGING AND SOUND ASSOCIATION

Nikon 90

Μεγαλύτερη ταχύτητα, μεγαλύτερη ακρίβεια

ΔΑΜΚΑΛΙΔΗΣ

Δ. & Γ. ΔΑΜΚΑΛΙΔΗΣ ΑΕ • Ζεφειρού 44, 175 64 Π. Φάληρο Τηλ.: 9410888 - Φακ: 9427058

ΦΩΤΟΤΕΧΝΙΚΗ®

ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑ ΕΓΧΡΩΜΗΣ ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑΣ

κοντά στον
κινηματογράφο

ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ:

Παπαναστασίου 148, Χαριλάου, Τηλ. 32 72 30, Fax: 32 72 31
Ωραιοκάστρου 6, Ηλιούπολη, Τηλ. 65 08 58
Μακρυγιάννη 37, Α.Ηλιούπολη, Τηλ. 66 99 93
Μ.Καραολή 2, Συκιές, Τηλ. 63 90 60

ΣΑΝΤΟΡΙΝΗ:

Φηρά, Τηλ. 0284/25.160

οι
Μεγάλες Στιγμές
του
Κινηματογράφου
στη
Μικρή Οθόνη
έχουν
Ένα Όνομα

Η ΤΗΛΕΟΡΑΣΗ ΠΟΥ ΑΓΑΠΑΕΙ ΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ

SELECT YOUR NETWORK

Welcome
magnet.gr

ολοκληρωμένες

λύσεις

για το

internet

στη

Θεσσαλονίκη

Τώρα και στην Αθήνα
με τη συνεργασία της Techlink.
<http://www.techlink.gr>

ADAX®

ΕΓΝΑΤΙΑΣ 117, 546 23, ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ,
τηλ/fax: 031 205501, 219287,
e-mail: info@magnet.gr, <http://www.magnet.gr>

Let's Heineken

Απολαύστε και βραβεύστε τις
καλύτερες ταινίες!

Η Heineken υποστηρίζει τον
κινηματογράφο... τη συναντάτε
στις καλύτερες αίθουσες... τη βλέπετε
να πρωταγωνιστεί στις μεγαλύτερες
κινηματογραφικές διοργανώσεις. Θα την
ξαναδείτε και φέτος να παρασύρεται
στη δίνη της κινηματογραφικής μαγείας
του 38ου Φεστιβάλ Κινηματογράφου
Θεσσαλονίκης.

Για άλλη μια χρονιά η Heineken,
βασικός υποστηρικτής του Φεστιβάλ,
θα περιμένει τη δική σας γνώμη.

Από 21/11/97 έως 30/11/97 στους
κινηματογράφους "ΟΛΥΜΠΙΟΝ 1",

"ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ" και στα περίπτερα του 38ου Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, ζητήστε τα δελτία συμμετοχής
για τα Βραβεία Κοινού, απολαύστε και βραβεύστε τις καλύτερες ταινίες. Αποτελέσματα της βαθμολογίας θα δημοσιεύονται
καθημερινά για κάθε ταινία, στην εφημερίδα "ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ". Η απονομή των βραβείων - στην καλύτερη ελληνική
και στην καλύτερη ξένη ταινία - θα πραγματοποιηθεί κατά την επίσημη τελετή λήξης του Φεστιβάλ.
Η αυλαία του 38ου Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης ανοίγει και σας περιμένει. Let's Heineken λοιπόν...

Heineken®

21 - 30/11

38th International Thessaloniki
film festival

CINEMA

ΒΡΑΒΕΙΑ
ΚΟΙΝΟΥ

<http://www.heineken.nl>

Η ΓΝΩΜΗ ΣΑΣ ΜΕΤΡΑΕΙ!

Ο νέος ταϊβανέζος σκηνοθέτης γνωστός ως Φασμπίντερ του ασιατικού κινηματογράφου, με τρείς ταινίες στο ενεργητικό του έχει ήδη κατακτήσει βραβεία από σημαντικά φεστιβάλ. Το *Vive l'amour* κέρδισε το χρυσό λιοντάρι στο φεστιβάλ της Βενετίας, ενώ το *Ποτάμι* την αργυρή Άρκτο στο φεστιβάλ του Βερολίνου. Οι Νέοι ορίζοντες παρουσιάζουν το σύνολο των ταινιών μυθοπλασίας του ταϊβανέζου σκηνοθέτη. Ιδιαίτερα ήρεμος και ευδιάθετος μίλησε στο Πρώτο πλάνο για τον τρόπο που βλέπει τον κινηματογράφο, τους ανθρώπους, το νερό ...

Ming Tsai Liang

“ΑΣΧΟΛΟΥΜΑΙ ΜΕ ΤΟΝ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟ, ΓΙΑ ΝΑ ΓΛΥΤΩΣΩ ΑΠΟ ΤΗ ΓΡΑΦΗ”

Πώς θα περιγράφατε τις ταινίες σας;

Οι ταινίες μου θυμίζουν περισσότερο τον ευρωπαϊκό αισθηματικό κινηματογράφο. Είναι πολύ διαφορετικές από τις ταινίες του Χόλυγουντ, που ουσιαστικά δεν σου επιτρέπουν να σκεφτείς. Μ'ενδιαφέρει να έχω ανεπτυγμένη ευαισθησία ώστε να επιτρέψω στο κοινό να συμμετάσχει. Συμβαίνει 10 διαφορετικοί θεατές ταινιών μου να έχουν σχηματίσει 10 διαφορετικές γνώμες.

Οι ταινίες σας είναι πλημμυρισμένες από νερό. Ποια σημασία έχει το νερό για σας;

Προς το παρόν προσπαθώ να ολοκληρώσω μια ταινία που λέγεται *Η Τρύπα*. Επέμενα στην ιδέα της δημιουργίας της γιατί θα έχει περισσότερες εικόνες νερού από παλιότερα. Δείχνει την Ταϊπέι περίπου στο 2000. Φαντάζομαι ότι τότε στην Ταϊπέι δεν θα σταματάει να βρέχει ποτέ. Μου αρέσει πάρα πολύ η εικόνα του νερού. Είναι συγχρόνως απλό και πολύ σύνθετο. Είναι μια μεταφορά των πραγμάτων που δέλω να πω στις ταινίες μου. Το *Ποτάμι* συμβολίζει την κρίση μεταξύ των μελών μιας οικογένειας και τη σεξουαλική επιθυμία. Επίσης έχει να κάνει με τη μόλυνση όπως φαίνεται στην αρχή της ίδιας ταινίας. Μέσα από το ποτάμι βγαίνει ένα νεκρό σώμα από το νερό χωρίς λόγο. Το γεγονός συνέβη πραγματικά μετά από μια βδομάδα στο ίδιο ποτάμι που γυρίσαμε τη σκηνή. Το νερό είναι ένας πολυλειτουργικός συμβολισμός και μου αρέσει ιδιαίτερα η εικόνα του.

Η ζωή του πρωταγωνιστή Hsiao - Kang μοιάζει καταδικασμένη από την αρχή της ταινίας *Το Ποτάμι*, όπως φαίνεται στη σκηνή που βουτάει στο μολυσμένο νερό για τα γυρίσματα του διαφημιστικού σποτ.

Πώς το εξηγείτε;

Έχει να κάνει με την προσωπική μου εικόνα απέναντι στους ανθρώπους. Επειδή πραγματικά πιστεύω στη μοίρα, τη βρίσκω ως μη ελεγχόμενη δύναμη πάνω σε κάποιον. Πιστεύω όμως πως μπορεί κάποιος πραγματικά να αντιταχθεί στη μοίρα του. Ο άνθρωπος έχει τα ένστικτα για να την αποκαλύψει. Στις ταινίες μου κάνω μια αναφορά σ' αυτήν την αποκαλυπτική δύναμη των ενστίκτων. Για παράδειγμα όταν το νέο παιδί έχει αυτή τη σωματική ασθένεια, κατά κάποιον τρόπο αντικατοπτρίζει το είδος της αντίστασης στην μοίρα που του επιβάλλεται. Το ίδιο πράγμα συμβαίνει με τον πατέρα και την κοινωνική του συμπεριφορά, αντιδράει στην μοίρα που σχεδιάστηκε γι' αυτόν. Ενώ είναι ο πατέρας της οικογένειας ξαφνικά πηγαίνει στη σάουνα για να βρεί ομοφυλοφιλική συντροφιά. Αυτή η συμπεριφορά αποκαλύπτει μια αντίδραση του στο σύστημα. Το ίδιο συμβαίνει με την μητέρα, η οποία ενώ έχει μια παράνομη σχέση παράλληλα βλέπει ερωτικές ταινίες στο βίντεο. Είναι η δική της αντίδραση στη μοίρα της. Είναι πολύ σύνθετη διαδικασία και προσπαθούμε να ερμηνεύσουμε τη ζωή, μέσα από τη μοίρα.

Πώς μπορείτε να περιγράψετε τον τρόπο που σκηνοθετείτε; Μπορούμε να πάρουμε μια ιδέα από τον τρόπο που βλέπουμε στην αρχή της ταινίας *Το ποτάμι* να γυρίζεται το διαφημιστικό σποτ;

Δεν υπάρχει πρόθεση να δείξω τον τρόπο που σκηνοθετώ δείχνοντας τη σκηνή του διαφημιστικού. Νομίζω πως η σκηνή στην αρχή της ταινίας, σχετίζεται με τα δέματα που αναπτύσσονται στην συνέχεια της ταινίας. Στη αρχή η σκηνοθετίδα θέλει να κάνει ένα διαφημιστικό και προσπαθεί να κάνει το ψεύτικο σώμα να δείχνει αληθινό καθώς επιπλέει στο ποτάμι. Παραδόξως το βρίσκει μη πραγματικό και τελικά ψάχνει ένα πραγματικό σώμα για να γυρίσει τη σκηνή. Αυτό για μένα απεικονίζει μια σειρά από μεταφορικά δέματα σχετικά με το δράμα σε σχέση με τον μύθο και την πραγματικότητα. Είναι ένα παράδειγμα για το πως φανταστικά και πραγματικά πράγματα μοιάζουν. Για μένα δεν σχετίζεται καθόλου με την αντίθεση μεταξύ του δικού μου τρόπου να κινηματογραφώ και του διαφημιστικού. Αλλά είναι περισσότερο ένας πρόλογος.

Στην ίδια ταινία βλέπουμε ένα νέο παιδί σωματικά και πνευματικά άρρωστο.

Θεραπεύτηκε μετά την σεξουαλική επαφή με τον πατέρα του;

Και οι 3 ταινίες μου είναι περάσματα του ίδιου χαρακτήρα, στους *Επαναστάτες του ηλεκτρικού θεού* ένα νέο παιδί δεν ξέρει που να πάει και ακολουθεί ένα μεγαλύτερό του. Στο *Vive l'amour* προσπαθεί περισσότερο να εκφράσει τις ιδέες του και τα συναισθήματα του. Και οι τρεις λένε την ίδια ιστορία σχετικά με το πώς ένας άνθρωπος σε μια περίεργη νεότητη βρίσκει την θέση του στην κοινωνία. Και οπωσδήποτε του τυχαίνουν διάφορα εμπόδια. Το τέλος από *Το ποτάμι* είναι μια ανακάλυψη των κινήτρων του πατέρα του παιδιού είναι ένα είδους χαλαρωτικού γεγονότος. Η μεγαλύτερη πίεση σ' αυτό τον χαρακτήρα είναι το πατριαρχικό σύμβολο. Το γεγονός συμβολίζει όλη την κοινωνία που βρίσκεται υπό την πατριαρχική πίεση. Για μένα δεν είναι τελικά η θεραπεία του. Απλά ανακαλύπτει τί είναι ο πατέρας του, και του δίνεται η ευκαιρία να σκεφτεί και να αντιδράσει, αντί να δέχεται τις πιέσεις χωρίς να ξέρει από πού προέρχονται.

Ποια είναι τα πρώτα βήματα που κάνετε για τη δημιουργία μιας ταινίας;

Τα γυρίσματα του Ποταμού ξεκίνησαν με κάποια συγκεκριμένα συναισθήματα. Μετά τα γυρίσματα των *Επαναστατών Του Ηλεκτρικού θεού* ο ηθοποιός είχε αρρωστήσει βαριά και είχε για 9 μήνες σοβαρό πρόβλημα με τον λαιμό του. Το διάστημα των 9 μηνών ήταν μια καταστροφή για μένα και τον πατέρα του. Τον πήγαμε στους γιατρούς, επισκεφτήκαμε τουλάχιστο, μια δωδεκάδα και ποτέ δεν είχαμε την σωστή διάγνωση. Η αρρώστια ήταν επίπονη και πολλοί άνθρωποι προέβλεπαν πως θα έμενε άρρωστος για όλη του τη ζωή. Έτσι στη διάρκεια της θεραπείας σκέφτηκα ακόμη και την απόπειρα της αυτοκτονίας. Εγώ παρατήρησα ένα είδος της ανθρώπινης αδυναμίας και το πόσο ο πόνος επηρεάζει έναν άνθρωπο ώστε να μην μπορεί να ελέγξει τη ζωή και τις σκέψεις του. Έτσι άρχισα να σκέφτομαι μέσα από *Το ποτάμι* να μιλήσω για την ανθρώπινη ευαισθησία.

Είστε επηρεασμένος από την εμπειρία σας το θέατρο;

Όπως το θέατρο έτσι και οι ταινίες μου είναι πολύ χαμηλού προϋπολογισμού. Έμαθα από την εμπειρία μου στο θέατρο πώς να χρησιμοποιώ οικονομικά τον χώρο. Τον περιορισμένο χώρο μπορεί να τον χρησιμοποιήσει κάποιος για να συγκεντρωθεί σ' ένα δράμα καλύτερα.

Η καινούρια σας ταινία με τίτλο *Η Τρύπα* είναι ένα μιούζικαλ. Πώς εξηγείτε αυτήν την αλλαγή όταν οι υπόλοιπες ταινίες σας χαρακτηρίζονται από την απουσία της μουσικής;

Όλες μου οι ταινίες σχετίζονται με την ζωή μου και με τον τρόπο που βλέπω τις ζωές των συνανθρώπων μου. Ετοιμάζω ένα μιούζικαλ γιατί μου αρέσει η ποπ μουσική της δεκατίας του '50. Μου αρέσουν τα μιούζικαλ του Χόλυγουντ αλλά και της χώρας μου. Στην *Τρύπα* χρησιμοποιώ το παλιό μου ύφος και το συνδυάζω με επεισόδια μιούζικαλ. Χρησιμοποιώ 5 κομμάτια κι ελπίζω πως θα δώσει μια νέα ματιά στις ταινίες μου. Δεν χρησιμοποιούσα μουσική παλιότερα γιατί βρισκόμουν πως η μουσική χρησιμοποιεί πολλές συγκινήσεις από το κοινό. Θέλω ν' αφήσω κάποιο χώρο, ένα κενό για τον κόσμο ώστε να συμμετάσχει στις ταινίες μου. Η μουσική έχει την δική της σημασία γι' αυτό την απέφευγα.

Πώς σας φαίνεται το Φεστιβάλ Θεσσαλονίκης;

Δύσκολο να εκφράσω μια φιλοσοφημένη άποψη, γιατί έχω μόλις κάποιες ώρες που ήρθα. Για μένα το Φεστιβάλ σημαίνει χρόνος ξεκούρασης και χαλάρωσης, χώρος συνάντησης με άλλους ανθρώπους.

Συνέντευξη: Χρήστος Καλλιτάσης

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ / PROGRAMME

ΟΛΥΜΠΙΟΝ	ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ	ΟΛΥΜΠΙΟΝ II	ΒΑΚΟΥΡΑ	ΕΓΝΑΤΙΑ	ΠΑΛΛΑΣ	ΝΑΥΑΡΙΝΟ
16:00 Balkan Survey (War) ΚΑΛΩΝΤΑΣ ΦΑΝΤΑΣΜΑΤΑ CALLING THE GHOSTS 63' Karmen, Mandy and Jelencic Jacobson USA - Croatia / 1996 O.V. Bosniac/Croatian • English subtitles	17:00 Special Screenings Η ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΤΟΥ ΟΔΥΣΣΕΑ I EPISTROFI TON ODISEA 65' Kostas Alefantis Greece / 1997	16:00 Tribute Papas ΙΦΙΓΕΝΙΑ IPIGENIA 130' Michael Cacoyannis Greece / 1977 O.V. Greek • French subtitles	17:00 Balkan Survey ΤΡΕΙΣ ΜΕΡΕΣ ΤΟΥ ΚΑΛΟΚΑΙΡΙΟΥ TRI LETNJA DANA 100' Mirjana Vokomanovic Serbia / 1997 O.V. Serbian • English subtitles		15:00 N.H. Spotlight A. Sokurov ΗΜΕΡΕΣ ΕΚΛΕΨΗΣ DNI SATMENIJA 133' Alexandr Sokurov Russia / 1988 O.V. Russian • English subtitles	
17:30 International Competition ΚΟΥΡΑΣΜΕΝΟΙ ΤΑΞΙΔΙΩΤΕΣ MÜDE WEGGEFÄHRTEN 70' Zoran Solomon Germany / 1996 O.V. Serbo-Croatian/German • English Subt.	ΟΙ ΛΕΒΕΝΤΕΣ ΤΗΣ ΘΑΛΑΣΣΑΣ I LEVENDES TIS THALASSAS 68' Viki Peziri Greece / 1997 O.V. Greek	18:30 Tribute Oliveira ΤΑΞΙΔΙ ΣΤΗΝ ΑΡΧΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ VIAGEM AO PRINCIPIO DO MUNDO 91' Manoel de Oliveira Portugal / 1996 O.V. Portuguese • English subtitles	19:00 Balkan Survey (War) Η ΧΡΟΝΙΑ ΜΕΤΑ ΤΟ ΝΤΕΙΤΟΝ DAS JAHR NACH DAYTON 200' Nikolaus Geyrhalt Austria / 1997 O.V. Bosnian/Croatian/Serbian English subtitles		17:00 N.H. New French Cinema ΑΝ ΟΧΙ, ΝΑΙ SINON, OUI 115' Claire Simon France / 1997 O.V. French	
19:00 National Competition ΤΟ ΑΒΘΟ ΣΩΜΑ TO ATHO SOMA 90' Nikos Komiliou Greece / 1997 O.V. Greek	19:30 National / International Comp. ΧΑΜΕΝΕΣ ΝΥΚΤΕΣ XAMENES NICHTES 86' Ageliki Antoniou Greece / 1997 O.V. Greek	20:30 Tribute Papas ΟΙ ΑΠΙΣΤΕΥΣ LE INFEDELI 99' Mario Monicelli Italy / 1952 O.V. Italian	23:00 Tribute Ripstein ΤΑ ΓΥΡΙΣΜΑΤΑ ΤΗΣ ΤΥΧΗΣ EL IMPERIO DE LA FORTUNA 155' Arturo Ripstein Mexico / 1985 O.V. Spanish		19:00 N.H. Main Programme ΤΑ ΑΔΕΛΦΙΑ BITMAN WHITMAN FIUK 93' Janos Szasz Hungary / 1997 O.V. Hungarian • English subtitles	
21:00 International Competition ΠΑΡΕΑ ΜΕ ΑΝΔΡΕΣ IN THE COMPANY OF MEN 93' Neil LaBute USA / 1996 O.V. English	21:15 National Competition ΕΥΓΕΝΙΟΣ... ΑΓΝΟΣΤΟΝ ΛΙΠΟΝ ΣΤΟΧΕΙΟΝ EVGENIOS... AGNOSTON LIPON STICHION 100' Kostas Zirinis Greece / 1997 O.V. Greek	22:30 Balkan Survey (Z. Pavlovic) Ο ΑΠΟΤΑΚΤΗΣ DEZERTER 98' Zivojin Pavlovic Yugoslavia / 1992 O.V. Serbian • English subtitles			21:00 N.H. American Independents ΧΟΡΙΣ ΔΟΥΛΕΙΑ WORK 93' Rahel Reichman USA / 1997 O.V. English	
23:00 National Competition ΚΑΛΗ ΑΝΤΑΜΟΣΗ MIRUPASPM, KALI ANTAMOSI 125' Christos Voulouras - Giorgos Koras Greece / 1997 O.V. Greek	23:15 International Competition ΤΟΥΜΠΕΣ ΜΕΣΑ ΣΕ ΦΕΡΕΤΡΟ TABUTTA RUVASATA 76' Dervis Zaim Turkey / 1996 O.V. Turkish • English subtitles				23:00 N.H. American Independents ΤΣΑΛΑΚΩΜΕΝΑ ΚΡΕΒΒΑΤΙΑ UNMADE BEDS 105' Nicholas Barker USA - UK - France / 1997 O.V. English	

ΠΡΩΤΟ IRST SHOT ΠΛΑΝΟ

Ξεπέρασαν τους 30.000 οι θεατές του Φεστιβάλ

Ξεπέρασαν τις 30.000 οι θεατές που παρακολούθησαν, μέχρι στιγμής, τις προβολές των ταινιών του 38ου Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσαλονίκης, αριθμός σημαντικά αυξημένος σε σχέση με πέρσι. Συγκεκριμένα, οι θεατές από την Παρασκευή μέχρι και την Τετάρτη έφτασαν τα 31.288 άτομα. Το αντίστοιχο διάστημα της περσινής διοργάνωσης ήταν 24.022.

Περίπου 5.500 εισόδοι σε κινηματογράφους έγιναν με χρήση κάρτας διαπίστευσης και 3.500 με προσκλήσεις. Οι επίσημοι προσκεκλημένοι από το εξωτερικό είναι 280 και από την Ελλάδα 480.

Ειρήνη Παπά

Η αγαπημένη του φετινού Φεστιβάλ

“Όταν ξεκινά κανείς κάτι, αυτό που τον ενδιαφέρει είναι να επιβιώσει ψυχικά, πητικά και σωματικά. Δεν έχει γνώση του χρόνου, ζει μέσα στο χρόνο και η αγωνία του είναι κοντόφθαλμη. Έτσι συνέβη και μ’ εμένα. Όταν λοιπόν βρέθηκα μπροστά σ’ ένα αφιέρωμα, αντιλήφθηκα τι είχα κάνει μέχρι τώρα. Γιατί δεν είχα κρατήσει τίποτε από το παρελθόν, το παρελθόν με φόβιζε. Ήθελα πάντα να ζω με το παρόν. Το παρελθόν είναι σα να μη το έζησα, σχεδόν δεν το θυμάμαι.”

ΔΙΕΘΝΕΣ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ

Κουρασμένοι ταξιδιώτες (Tired Companions)

του Ζόραν Σόλομουν (Γερμανία, 1996)

Κάπου στα σερβοουγγρικά σύνορα, ένα τράινο φορτωμένο απελπισμένους και πεινασμένους πρόσφυγες προσπαθεί να μπει στη Γερμανία. Δύο γυναίκες, η μία με ένα μωρό στην αγκαλιά, δεν περνάνε ποτέ στην απέναντι όχθη. Τα βοσνιακά τους διαβατήρια έχουν λήξει και αναγκάζονται να περάσουν τη νύχτα στον παγωμένο σιδηροδρομικό σταθμό. Το επόμενο πρωινό στη Γερμανία. Ο Ντζιμί, ένας πρόσφυγας που κατάφερε να περάσει στη “Γη της Επαγγελίας” με το γιο του, συναντά

στο προσφυγικό κέντρο μιας μεγάλης πόλης μια παλιά συμμαθήτριά του και νυν βολεμένη Γερμανίδα πολίτη, που του δείχνει ξεκάθαρα ότι θέλει να ξεχάσει το παρελθόν της και όσους έχουν κάποια σχέση μ’ αυτό. Κάποιος άλλος υπερήλικας που γνώρισε τη φρίκη των στρατοπέδων συγκέντρωσης προσπαθεί να βγάλει το ψωμί του, κάνοντας τη ζωή του ρεπορτάζ σε μια γερμανική εφημερίδα. Μάταιος κόπος. Η είδηση είναι μπαγιάτικη και δεν πουλάει. Υπάρχουν τέλος και κάποιοι άλλοι που αγωνίζονται να επιστρέψουν πίσω στην πατρίδα τους για να κάνουν μια αξιοπρεπή κηδεία σε έναν από τους νεκρούς τους. Η ζωή και η μοίρα των προσφύγων της πρώην Γιουγκοσλαβίας μέσα από πέντε εικόνες - επεισόδια είναι το θέμα αυτής της πολι-

τικής ταινίας που φανερώνει μια πρωτοφανή τόλμη στον τρόπο που δεν περιγράφει μόνο αλλά καταδεικνύει την αθλιότητα της προσφυγικής ζωής. Το μήνυμά είναι ξεκάθαρο: Ακόμα κι αν επιβιώσεις στο πεδίο της μάχης, η σκιά του πολέμου θα σε κυνηγάει στη μετέπειτα ζωή σου. Με εξαιρετική ελκρικνεία και λεπτομέρεια, ο Σόλομουν γεμίζει τα πλάνα του με την προκατάληψη, το ρατσισμό και τη φτώχεια που βιώνουν άνθρωποι διαφορετικών εθνικοτήτων που άφησαν την ματωμένη πρώην Γιουγκο-

σλαβία μετά το ξέσπασμα του πολέμου. Γυρισμένο με ντοκυμαντερίστικη γραφή, το δραματικό, αλλά ούτε στο ελάχιστο μελό, αυτό φιλμ είναι μια μαρτυρία των συνεπειών του πολέμου και μια καταγγελία της κατάρας που ακούει στο όνομα εθνικισμό. “Δεν με απασχολεί στο ελάχιστο που η ταινία μου επιτίθεται τα εθνικιστικά αισθήματα. Για μένα είναι εντάξει να έχεις μια γλώσσα και μια πολιτιστική ταυτότητα, αλλά η εθνικότητα είναι ένα προϊόν με το οποίο μπορείς να χειραγωγηθείς. Οποιοσδήποτε στα Βαλκάνια ορίζει τον εαυτό του ως εθνικιστή, είναι εχθρός μου”. Λόγια του κροατικής καταγωγής Σόλομουν που γεννήθηκε το 1948 στη Γιουγκοσλαβία και σπούδασε θέατρο, κινηματογράφο, ραδιόφωνο και τηλεόραση στο Βελιγράδι. Από το 1990 ζει και δουλεύει στη Γερμανία. Το *Tired Companions* είναι η δεύτερη ταινία του.

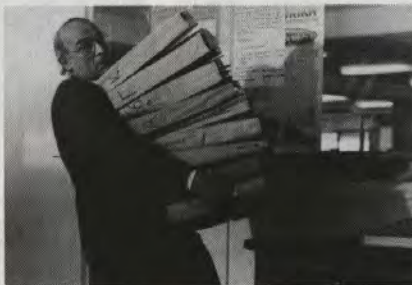
Τ.Π.

ΕΛΛΗΝΙΚΟ ΔΙΑΓΩΝΙΣΤΙΚΟ

Το αθώο σώμα

του Νίκου Κορνήλιου

Εγκατεστημένος στο Παρίσι από το 1972 όπου σπούδασε αρχιτεκτονική, θέατρο και μουσική, ο σκηνοθέτης Νίκος Κορνήλιος έχει παρουσιάσει πολλές θεατρικές δουλειές του εκεί, όπως στο Πολιτιστικό Κέντρο Πομπιντού ή στο εθνικό θέατρο του Chaillo, ενώ έχει συμμετάσκει σε διάφορα φεστιβάλ, μεταξύ των οποίων αυτό του Στρασβούργου και της Αβινιόν. Στη Θεσσαλονίκη ήρθε συμμετέχοντας στο ελληνικό διαγωνιστικό τμήμα με την πρόσφατη κινηματογραφική του παραγωγή, *Το Αθώο Σώμα*, δεύτερη μεγάλου μήκους ταινία που υπογράφει μετά την

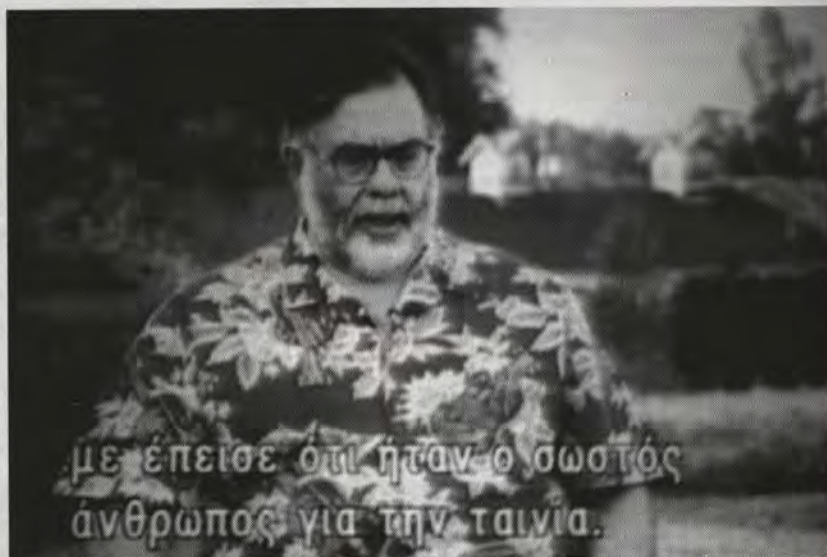

Ισημερίαι του 1991. Σε σενάριο, σκηνοθεσία και μουσική δική του το *Αθώο Σώμα* περιγράφει μια παράξενη ιστορία για μια έφημη πόλη η οποία είναι καταδικασμένη σε κατάσταση λειψυδρίας, εξαιτίας μιας σύγχρονης ύβρεως. Απελπισμένοι οι ελάχιστοι εναπομείναντες κάτοικοι της προσπαθούν να συνεχίσουν τη ζωή τους, ανατρέχοντας στο παρελθόν τους και ανακαλώντας τους απόντες συγκατοίκους τους. Καθώς η φρίκη κλιμακώνεται, οι άνθρωποι προσπαθούν να διαβάσουν τον κόσμο από την αρχή, προετοιμάζοντας τους εαυτούς τους για τη λύτρωση, τη θυσία, την αγάπη. Μια ελληνογαλλική παραγωγή στην οποία συμμετέχει το Ελληνικό Κέντρο Κινηματογράφου, η ΕΤ1 και η Γαλλική Les Trois Lumieres.

Β.Π.

Ντην Ταβουλάρ

Ο πρύτανης - Dean - της

“Νομίζω ότι του αξίζει αυτό το βραβείο. Ο Ντην έχει δουλέψει σε τόσες αξέχαστες ταινίες, όχι μόνο αυτές που κάναμε μαζί αλλά και με τον Γουόρεν Μπίτι και τον Άρθουρ Πεν, και νομίζω ότι τον εκτιμούν όλοι πάρα πολύ. Τον θεωρούν σαν «Dean» (πρύτανη) του Χόλυγουντ στην σκηνογραφία. Φυσικά του έχουν απονεμηθεί Όσκαρ και άλλα βραβεία, αλλά ξέρω ότι αυτό που θα τον άγγιζε ιδιαίτερα, θα ήταν ένα βραβείο από την πατρίδα του. Ο Ντην αγαπά πολύ τις οικογενειακές του ρίζες και την πολιτιστική κληρονομιά της πατρίδας του.

(...) Θα ήθελα να στείλω τις θερμές ευχές μου για καλή τύχη και επιτυχία στο Φεστιβάλ και στο Ελληνικό Network. Επίσης να προσφέρω τα συγχαρητήριά μου στον παλιό μου φίλο και συνεργάτη Κωνσταντίνο Ταβουλάρη και τα χαιρετίσματά μου στη θεώνη Όλντρις και στο Βασίλη Φωτόπουλο. Μακάρι να ήμουν μαζί σας. Δε θα ήθελα τίποτα παραπάνω στον κόσμο από το να μοιραζόμουν αυτή την ευχάριστη στιγμή μαζί σας. Ελπίζω να περνάτε καλά και στο μέλλον να μπορέσω να είμαι εκεί με όλους σας.”

Φράνσις Φορντ Κόπολα

Ματιές στα Βαλκάνια

Η χρονιά μετά το Ντέιτον

του Nikolaus Geyrhalter (Αυστρία, 1997)

Η συμφωνία του Ντέιτον σήμανε το οριστικό (;) τέλος ενός μακροχρόνιου εμφυλίου πολέμου στην καρδιά της Ευρώπης, στο τέλος του 20ου αιώνα... Η ανοικοδόμηση των ερειπίων και η επιστροφή των προσφύγων στα σπίτια τους δεν είναι οι μόνες δυσκολίες που η συμφωνία ανάμεσα στις τρεις εθνότητες -Σέρβοι, Κροάτες, Μουσουλμάνοι-

προσπαθεί να υπερπηδήσει. Στην Βοσνία -Ερζεγοβίνη τα προβλήματα που ο πόλεμος άφησε πίσω του έχουν το ίδιο βάρος με τα προβλήματα που η επίπλαστη ειρήνη δημιούργησε.

Σχεδόν δύο χρόνια μετά την συμφωνία του Ντέιτον, μπορεί στα τηλεοπτικά δελτία οι ειδήσεις για την Βοσνία, να βρίσκονται λίγο πριν το δελτίο καιρού, η ίδια όμως η καθημερινή πραγματικότητα της ειρήνης είναι πολλές φορές δραματική για τους πολίτες της χώρας.

Ο Αυστριακός Νικολάους Γκέικαλτερ (Nikolaus Geyrhalter) στο ντοκιμαντέρ του έχει στο κέντρο των εικόνων του, όχι τόσο τα παιχνίδια εξουσίας και τις πολιτικές συγκρούσεις, αλλά περισσότερο τις αλλαγές που η συμφωνία έφερε στις ζωές των καθημερινών ανθρώπων. Μέσα από το πλήθος των πολιτών της ενιαίας πια (;) Βοσνίας αναδύονται οι μικρές οικογενειακές ιστορίες, οι δυσκολίες της μεταπολεμικής περιόδου, και οι δραματικοί απόηχοι ενός πολέμου όχι και τόσο μακρινού: Είναι οι αγώνες για επιβίωση, οι προσπάθειες και οι απόπειρες για συμβίωση, είναι οι αγώνες για την ειρήνη, είναι αγωνία για την επούλωση των πληγών που ο πόλεμος άφησε...

Δ.Μ.

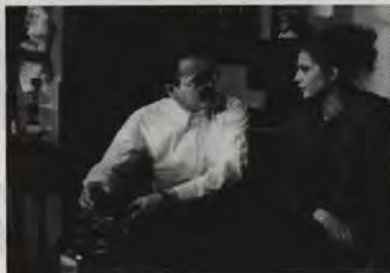
Ο Λιποτάκτης

του Zivojin Pavlovic (Γιουγκοσλαβία, 1992)

Βασισμένη σ' ένα διήγημα του Φιόντορ Ντοστογιέφσκι (Ο Παντοτινός Σύζυγος) η πλέον πρόσφατη ταινία του Ζιβόβιν Πάβλοβιτς (Zivojin Pavlovic) -γυρισμένη το 1992- έχει ως σκηνικό τον εμφύλιο πόλεμο. Διαδραματίζεται στο Βούκοβαρ, πόλη που διεξήχθησαν αιματηρές μάχες την περίοδο των εμφύλιων συγκρούσεων, ανάμεσα σε Σέρβους και Κροάτες. Οι δύο ήρωες, ο Πάβλε και ο Αλέσκα κάποτε αξιωματικοί του ενιαίου Γιουγκοσλαβικού στρατού συναντώνται μετά από καιρό στο Βούκοβαρ. Τώρα ο ένας, ο Πάβλε, είναι λιποτάκτης, ενώ ο Αλέσκα είναι στρατιωτικός δικαστής. Κάποτε και οι δύο ερωτευμένοι με την ίδια γυναίκα, θα βρεθούν στο κέντρο δραματικών γεγονότων που θα καταλήξουν στον θάνατο της κόρης του Πάβλε. Το ερώτημα για το ποιος είναι ο πραγματικός πατέρας της μικρής θα αναζωπυρώσει την παλιά έχδρα ανάμεσα στους δύο άνδρες. Αυτήν την φορά όμως η σύγκρουσή τους είναι ακόμα πιο δυνατή...

Ο σκηνοθέτης χωρίς ποτέ να χάνει από την οπτική του το ρεαλιστικό περίγυρο της ταινίας -τον πόλεμο ανάμεσα σε Σέρβους και Κροάτες-, εστιάζει στη σχέση των δύο ανδρών και στο παρελθόν τους. Το ύφος της ταινίας -πικρό και ωμό-, αλλά και η θέση του σκηνοθέτη στο χώρο του Γιουγκοσλαβικού κινηματογράφου -μια φωνή αμφισβήτησης και απαισιοδοξίας στα χρόνια του Τιτοϊσμού- προσδιορίζουν το τελικό αποτέλεσμα: Είναι η ταινία, μια αλληγορία για το μίσος των λαών, για τις ανοιχτές και καίνουσες πληγές της χώρας, για τον εμφύλιο πόλεμο...

Δ.Μ.

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

ΤΑ ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ

Αντιμέτωπος αρκετά οικονομικά προβλήματα για να κάνει την ταινία. Όμως αυτά τα προβλήματα λόγω της απήχησης που είχε η ταινία σε ξένα Φεστιβάλ, φαίνεται ότι ξεπερνιούνται. Η ταινία δέχθηκε πρόσθετη χρηματοδότηση από κρατικούς φορείς, επειδή πρόκειται να υποβληθεί από την χώρα μου ως υποψήφια για ΟΣΚΑΡ ξένης ταινίας στην Αμερική.

Η ΠΡΟΕΞΗ

Όταν έκανα την ταινία ήθελα να δείξω ένα κομμάτι από την ζωή στο Βελιγράδι του 1995. Και αυτό ήταν εξαιρετικά δύσκολο γιατί δεν πέρασε πολύς χρόνος από τότε. Και ορισμένες φορές η ζωή έχει μεγαλύτερη δύναμη από τις εικόνες μίας ταινίας.

Ο ΠΟΛΕΜΟΣ ΚΑΙ ΟΙ ΠΡΟΣΦΥΓΕΣ

Η ταινία αφηγείται τρεις μέρες του καλοκαιριού, όταν ήρθαν στην Σερβία και ειδικότερα στο Βελιγράδι πολλές χιλιάδες πρόσφυγες από την Κροατία και την Βοσνία. Οι άνθρωποι αυτοί ήρθαν χωρίς να έχουν τίποτε. Όλα τα υπάρχοντά τους τα άφησαν πίσω στα σπίτια τους.

Η ταινία διαδραματίζεται στο Βελιγράδι, γιατί εγώ δεν πήγα στον πόλεμο, δεν έζησα στην εμπόλεμη ζώνη. Το πόλεμο τον έζησα από τα τηλεοπτικά κανάλια, από τις ειδήσεις στην τηλεόραση. Στην ταινία ο πόλεμος δεν υπάρχει άμεσα, αλλά υπάρχει μόνο μέσα από τις τηλεοπτικές εικόνες.

ΟΙ ΑΝΘΡΩΠΟΙ

Μ' ενδιέφερε να δείξω τους ανθρώπους και τις επιπτώσεις του πολέμου πάνω τους. Δεν ήθελα να κάνω μία πολιτική ταινία για τον πόλεμο. Ήθελα να δείξω την ανθρώπινη πλευρά του πολέμου. Όμως δεν μπορείς να αποφύγεις τον πόλεμο. Γιατί όλα όσα συμβαίνουν στην ταινία είναι οι επιπτώσεις, οι συνέπειες του πολέμου. Η μοίρα αυτών των ανθρώπων καθορίστηκε από τον πόλεμο, ήταν αποτέλεσμα του.

ΓΙΑ ΤΟ "ΤΡΑΥΜΑ" ΤΟΥ ΠΟΛΕΜΟΥ

Τις επιπτώσεις του πολέμου ακόμα τις ζούμε στην Γιουγκοσλαβία. Είναι ακόμα νωρίς για μια ψύχραιμη εκτίμηση του τι πραγματικά συνέβη, για το ποια είναι τα πραγματικά αποτελέσματα του πολέμου.

Η ΣΥΝΑΙΣΘΗΜΑΤΙΚΗ ΚΑΡΔΙΑ ΤΗΣ ΤΑΙΝΙΑΣ

Νομίζω ότι αυτό που πρέπει να κρατήσει, ένας θεατής, γι' αυτούς τους ανθρώπους, είναι αυτό που λείπει ένας χαρακτήρας της ταινίας: "Θέλω μόνο να ζήσω και να κάνω ένα σπίτι που να 'χει πολλά λουλούδια". Οι άνθρωποι στην ταινία μου δεν θέλουν τα εύκολα λεφτά που ο πόλεμος προσφέρει. Δε θέλουν να κάνουν μπιζνες με τον πόλεμο, να βγάλουν χρήματα από τον πόλεμο. Θέλουν απλώς μία απλή και ήσυχη ζωή, χωρίς τον πόλεμο.

ΟΙ ΣΧΕΣΕΙΣ ΜΕ ΤΗΝ ΕΛΛΑΔΑ

Στην Γιουγκοσλαβία είχαμε στο παρελθόν αρκετές συνεργασίες με Έλληνες παραγωγούς του κινηματογράφου. Λόγω των πολλών προβλημάτων του πολέμου, αλλά και των ελλείψεων σε τεχνικό εξοπλισμό, πολλές Γιουγκοσλαβικές ταινίες ολοκλήρωσαν την επεξεργασία τους σε εργαστήρια στην Ελλάδα. Όπως γνωρίζετε η ταινία κέρδισε βραβείο στο Πανόραμα Ευρωπαϊκού Κινηματογράφου στην Αθήνα (Φεστιβάλ που διοργανώνεται από τον Νίνο Φένεκ Μικελίδη και την εφημερίδα ΕΛΕΥΘΕΡΟΤΥΠΙΑ) και ελπίζω ότι η ταινία θα διανεμηθεί στις αίθουσες της Ελλάδας. Για την επόμενη μου ταινία, έχω επαφές με Έλληνες παραγωγούς για να συμμετάσχουν ως συμπαραγωγοί.

(η συνέντευξη δόθηκε στο συντάκτη του ΠΡΩΤΟΥ ΠΛΑΝΟΥ, Δημήτρη Μπάμπα)

Σκηνογραφίας

Τετάρτη βράδυ στο "Μακεδονία Παλλάς", ο Φράνσις Φορντ Κόπολα μίλησε για τον αγαπημένο του συνεργάτη και φίλο, Ντιν Ταβουλάρης. Μίλησε για τον αρχιτέκτονα των ονείρων του και έναν από τους πιο διακεκριμένους σκηνογράφους του κινηματογράφου, μέσω μιας αποκλειστικής συνέντευξης σε βίντεο. Τους συνδέουν 25 χρόνια συνεργασίας. Από το "Αποκάλυψη Τώρα" και τους τρεις "Νονούς" μέχρι το "Τάκερ" και το "Η Πέγκυ Σου παντρεύτηκε", ο Ντιν Ταβουλάρης είναι ο άνθρωπος πίσω από τις εικόνες του Κόπολα. Αναπλάθει τις ατμόσφαιρες, τα χρώματα και τη διάθεση των ταινιών του, με μια τρομερή διορατικότητα και με μια ξεχωριστή αίσθηση του χιούμορ.

Τον ξεχώρισε απ' τη δουλειά του για το "Μπόνι και Κλάιντ" και από τότε δεν έπαψε ποτέ να θαυμάζει όχι μόνο την αισθητική του για τον κινηματογράφο αλλά και την αντίληψη του σε σχέση με την αρχιτεκτονική και το σχέδιο.

Ο Ντιν Ταβουλάρης σπούδασε άλλωστε αρχιτεκτονική. Ευτυχώς τον κέρδισε ο κινηματογράφος. Δούλεψε κοντά σε μεγάλους σκηνοθέτες. Με τον Άρθουρ Πεν στις ταινίες "Μπόνι και Κλάιντ" και "Ο ανθρωπάκος". Με τον Μικελάντζελο Αντονιόνι στο "Ζαμπρίνσκο Πόιντ". Με τον Βιμ Βέντερς στο "Χάμμετ". Για τον "Νονό II" κέρδισε το όσκαρ. Για το "Τάκερ" ένα βραβείο από τη Βρετανική Ακαδημία. Για την προσφορά του στην κινηματογραφική τέχνη, με ένα ακόμα βραβείο από το Διεθνές Φεστιβάλ Κινηματογράφου Θεσσα-

λονίκης. Στην εκδήλωση που οργάνωσε το "Greek Film Network - International" προς τιμήν του, ο Ντιν Ταβουλάρης πήρε από τα χέρια της επίσης τιμώμενης Ειρήνης Παπά τον "Χρυσό Αλέξανδρο". Ένα "λιτό ευχαριστώ πολύ" φορτωμένο συγκίνηση ακολούθησε και μετά τα φώτα σβήνουν. Το βίντεο στο play, προβάλλει ένα σύντομο μοντάζ της δουλειάς του. Τη σκυτάλη παίρνει ο Φράνσις Φορντ Κόπολα για να συνεχίσει να ξεδιπλώνει τη δική του ιστορία για τον άνθρωπο που στην Αμερική θεωρούν ως τον Dean (Πρύτανη) της σκηνογραφίας στο Χόλυγουντ.

Τζένη Παυλίδου

MIRJANA VUKOMANOVIC: ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΜΟΙΡΑ ΚΑΙ ΠΟΛΕΜΟΣ

Regal radiance. Director Frixos Iliadis, whose *Nekri politia* (Dead City, 1951) brought her to international attention when it was screened at the Cannes Film Festival, said Irene Papas' "legend was born the day after her first stage performance." The actress modestly shrugs off any Cinderella parallels, reiterating that everything - even talent - is the result of hard work. "Nothing ever happens overnight. Why do people make you out to be a legend? Because you do your work well," Papas said. "You don't just have talent - even in music. Take Maria Callas; she worked harder than anyone else. Talent has to be nurtured."

Through a combination of hard work and talent, Papas has distinguished herself in the international cinema in a career spanning five decades. In recognition of her life's achievements - and collaborations with some of the international cinema's most acclaimed directors - the 38th Thessaloniki Film Festival is hosting a special tribute during which ten landmark films in her career will be screened. Among them, of course, *Nekri politia*, Michael Cacoyannis's *Zorba the Greek* (1963), Costa-Gavras's *Z* (1969), Ruy Guerra's *Erendira* (1983), and Manoel De Oliveira's *Party* (1996) - which is actually being shown as part of a separate tribute to the Portuguese director.

"When someone starts out in life, they never know how time will treat them. Concern is for the present. Next thing you know you find yourself at the other end of a tribute such as this and you see all the things you've done and people you've worked with," said Papas. "In some way, it doesn't even seem like it was me."

She added that for actors "achievements" were not always tangible - or even lasting: "An athlete's accomplishment, for example a jump, can be measured. An actor's can be disputed by anyone at any time."

Down and out in the Bosphorus. Dervis Zaim's *Tabutta rovasata* (Somersault in a Coffin) was shot in just twenty-four days with a borrowed camera, a mostly amateur and unpaid cast, and cost less than \$16,000 from start to finish. It's plot, inspired by a real character, is as low key and revolves around the meandering of a homeless, unemployed and essentially lonely man.

Filmed in the style of Italian neo-realism, this low budget, low profile story has nonetheless excited audiences, in Turkey and abroad, as well as critics.

Mahsun, one of life's genuine losers, may seem an unlikely character for a lead but he has managed to draw audience's sympathies.

"The so-called economic boom of the Eighties left Turkey with a lot of unemployed as a side effect - and their number is growing daily," said Zaim. "The film is based on someone I know - in fact I used the same locations for the shoot."

Tough love. Dimitris Athanitis's film claims "No Sympathy for the Devil (*Kamia sympathia gia ton diavolo*) although at a news conference yesterday he appeared to claim some sympathy for audiences, when he embarked on a severe critique of his second feature.

"I'm somewhat satisfied with the film," he said, adding that he knowingly decided to "take the risk" despite the film requiring a much larger production.

Reviews thus far have been kinder than the director, who also seemed quite pleased by one viewer's description of his film as "the Terminator and Juliet."

The shortest movie being screened in the International Competition "because we left a lot

FIRST SHOT

Π Ρ Ω Τ Ο Π Λ Α Ν Ο

38th THESSALONIKI FILM FESTIVAL

FRIDAY 28 NOVEMBER 1997 N. 31

No overnight sensations

of things that didn't work on the cutting room floor," *Kamia sympathia gia ton diavolo* features Kostas Kazanas and Lena Kitsopoulou. He is a supermarket checkout clerk who falls hard for her, a paroled waitress. Kitsopoulou spends a lot of her time nude, or nearly, a decision which Athanitis defended.

"I wanted this to be an 'extreme' love story, although I would say that the nude scenes were more the result of spontaneous decisions rather than deliberate," he said.

The Story of B. Cecil Zervoudakis, who plays the lead in Aleksandr Sokurov's *Spasi I sohrani* (Save and Protect, 1989) landed the role by accident. A professor at the University of Paris, she sought out Sukorov at the 1987 Lucerne Film Festival after seeing one of his films. Their encounter moved the innovative Russian director to resurrect a long-abandoned film project - a cinematic interpretation of Gustave Flaubert's novel *Madame Bovary* based on a screenplay by Yuri Arabov. "It's Flaubert, but not quite," said Zervoudakis. "Actually it's the story of *Madame Bovary* - a character who feels out of place. It's a role that I believe reflects every woman's feelings about the

male reality in which she finds herself and her attempts to adapt - which sometimes lead to tragedy."

Zervoudakis said Sokurov's preoccupation with death may be the result of a congenital handicap and doctors' pronouncements at his birth would not survive childhood.

"He has a mythical vision of the world which he conveys very clearly," she said. "He believes that each day that dawns was written into his destiny." *Spasi I sohrani* is one of three films by the prominent Russian director screened as a mini-tribute organised by the New Horizons section. Sokurov himself was unable to attend the festival because of his shooting schedule ("he's the only filmmaker actually working in Russia," said Zervoudakis). *Dni satmenija* (Days of the Eclipse, 1988), which follows a young Russian doctor sent to work in Turkmenistan, is being shown this afternoon.

The other side of midnight. The sunny side does not exist in the world of Malaysian-born director Tsai Ming-liang. All three of his features, from *Chin shao nien na cha* (Rebels of a Neon God, 1992) to *He liu* (The River, 1997) are set in a seamy world of prostitutes and pornography.

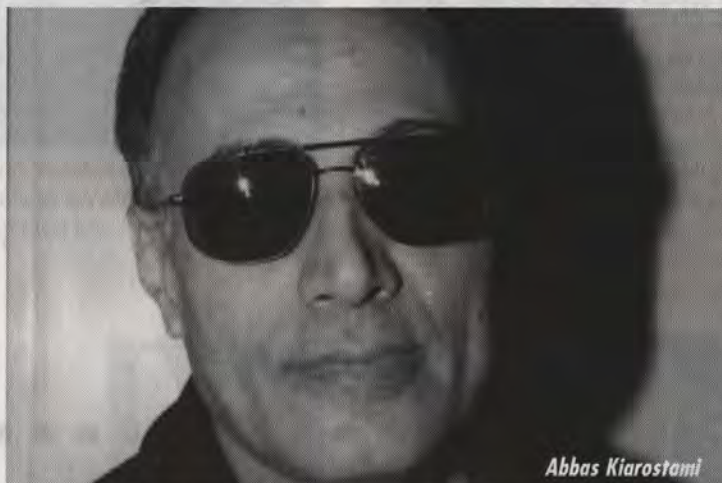
"Twenty years ago our society was claustrophobic; most political and social issues were taboo for the cinema which imitated the commercial films of Hong Kong - beautiful faces in the lead and a romance for plot," said the young director who has been described as the

'Fassbinder of Taiwan'. "After martial law was lifted about twelve years ago, filmmakers had more leeway to attack these issues and thus the 'new wave' of cinema was born. We're now in the second generation of this new cinema."

Tsai adds that while this "new wave" found a receptive audience in some segments of Taiwan's population, the fact that he is more popular abroad than at home still makes it hard for him to find financing for his films other than state subsidies. "But these limitations - low budget and not being able to get 'big name' stars also provide us with a different kind of freedom," he added.

Quote, unquote. Actress Irene Papas on a distinguished career that spans five decades: "There is no such as 'luck': it is matter of hard work, making choices and being consistent."

Diane Shugart

Abbas Kiarostami

Irene Papas

Manoel de Oliveira

ΠΡΩΤΟ ΠΛΑΝΟ ΚΑΘΗΜΕΡΙΝΗ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑ ΤΟΥ ΦΕΣΤΙΒΑΛ ΚΙΝΗΜΑΤΟΓΡΑΦΟΥ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ

ΑΡΙΘ. ΦΥΛΛΟΥ 31 ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ 28 ΝΟΕΜΒΡΙΟΥ 1997

ΕΚΔΟΤΗΣ: ΜΙΧΑΗΛΣ ΔΗΜΟΠΟΥΛΟΣ

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: ΑΝΤΩΝΗΣ ΚΙΟΥΚΑΣ

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ ΣΥΝΤΑΞΗΣ: ΣΩΤΗΡΗΣ ΖΗΚΟΣ

ΣΥΝΤΑΞΗ: ΧΡΗΣΤΟΣ ΚΑΛΛΙΤΣΗΣ, ΠΑΝΤΕΛΗΣ ΚΑΡΑΚΑΣΗΣ, ΔΗΜΗΤΡΗΣ ΜΠΑΜΠΑΣ,

ΒΟΥΛΑ ΠΑΛΑΙΟΛΟΓΟΥ, ΒΑΛΕΝΤΙΝΗ ΠΑΠΑΓΕΩΡΓΙΟΥ, ΤΖΕΝΗ ΠΑΥΛΙΔΟΥ, ΝΤΑΪΑΝΑ ΣΟΥΓΚΑΡΤ

ΦΩΤΟΓΡΑΦΙΑ: ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΒΑΚΙΑ (ΖΑΡΖΟΝΗ) • ΠΑΡΑΓΩΓΗ: ΤΥΠΟ ΜΟΥΤΚΟΣ

website: www.magnet.gr/filmfestival • e-mail: filmfestival1@magnet.gr

ΜΕ ΤΗΝ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ ΤΩΝ

